ROSKILDE DOMKIRKE

GUIDE

Kort over domkirken, side 4-5

Cathedral map page 6-7

Mappa della Cattedrale a pagina 46-47

План собора странице 48-49

VERDENSARV
WORLD HERITAGE

Udgivet af Roskilde Domkirkes Salgsfond
på vegne af Roskilde Domsogns Menighedsråd
4. udgave, 1. oplag, 2013
ISBN 978-87-90043-20-9

Tekst: Anne Rosendal, Lykke Førslev og David Høyer
Engelsk oversættelse: Brian Dennis

Litteratur:
Anette Kruse: Roskilde Domkirke, 2003
Peter Brandes: Fra tekst til tegn, 2010

Layout: Britt Friis Grafisk Design
Foto: Jan Friis
Tryk: KLS Grafisk Hus

Published by Roskilde Cathedral Sales Foundation
on behalf of Roskilde Cathedral Parochial Church Council
4rd edition, 2013
ISBN 978-87-90043-20-9

Text: Anne Rosendal, Lykke Førslev and David Høyer
English text: Brian Dennis

Literature:
Anette Kruse: Roskilde Domkirke, 2003
Peter Brandes: Fra tekst til tegn, 2010

Layout: Britt Friis Grafisk Design
Photos: Jan Friis
Printed by: Tryk: KLS Grafisk Hus

INDHOLDFORTEGNELSE / CONTENTS

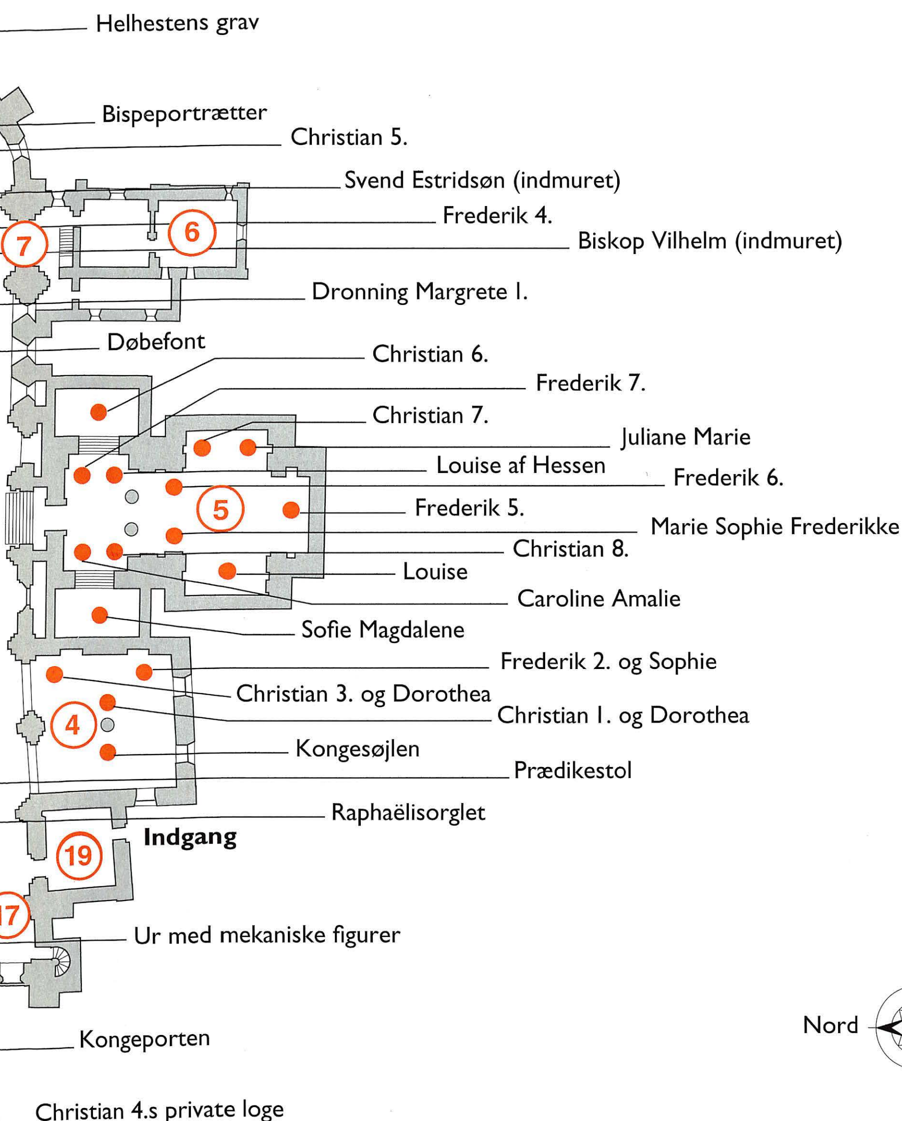
PLAN OVER DOMKIRKEN

Biskop Peder Jensen Lodehat
Bispeportrætter
Charlotte Amalie
Margrete Estrid (indmuret)
Louise
Harald Blåtand (indmuret)
Hertug Christoffer
Altertavlen
Kannikestolene
Thorvaldsens statue af Christian 4.
Marstrands maleri af Christian 4. på Trefoldigheden
Sophie Amalie
Anna Cathrine
Christian 4.
Den udvalgte prins Christian
Frederik 3.
Marstrands maleri af Christian 4. som dommer
Caspar Finckes smedejernsgitter
Christian 10. og Alexandrine
Christian 9. og Louise
Frederik 8. og Louise
Frederik 9. og Ingrid
Anna Sophie
Gitter med trold (Trolle-slægten)

9
8
3
10
11
2
12
13
1
14
15
16
18

1 Skibet
2 Kannikekoret
3 Højkoret
4 Helligtrekongers Kapel
5 Frederik 5.s Kapel
6 Kapitelhuset (ingen adgang)
7 Trappe til Domkirkemuseet og galleriet
8 Koromgangen
9 Absalonsbuen
10 Oluf Mortensens våbenhus, Nordre våbenhus

11 Nordre korsarm
12 Christian 4.s Kapel
13 Sankt Andreas Kapel
14 Sankt Birgittes Kapel
15 Det Glückborgske Kapel
16 Trolles Kapel
17 Krags Kapel
18 Begravelsesplads for Frederik 9. og Dronning Ingrid
19 Søndre våbenhus

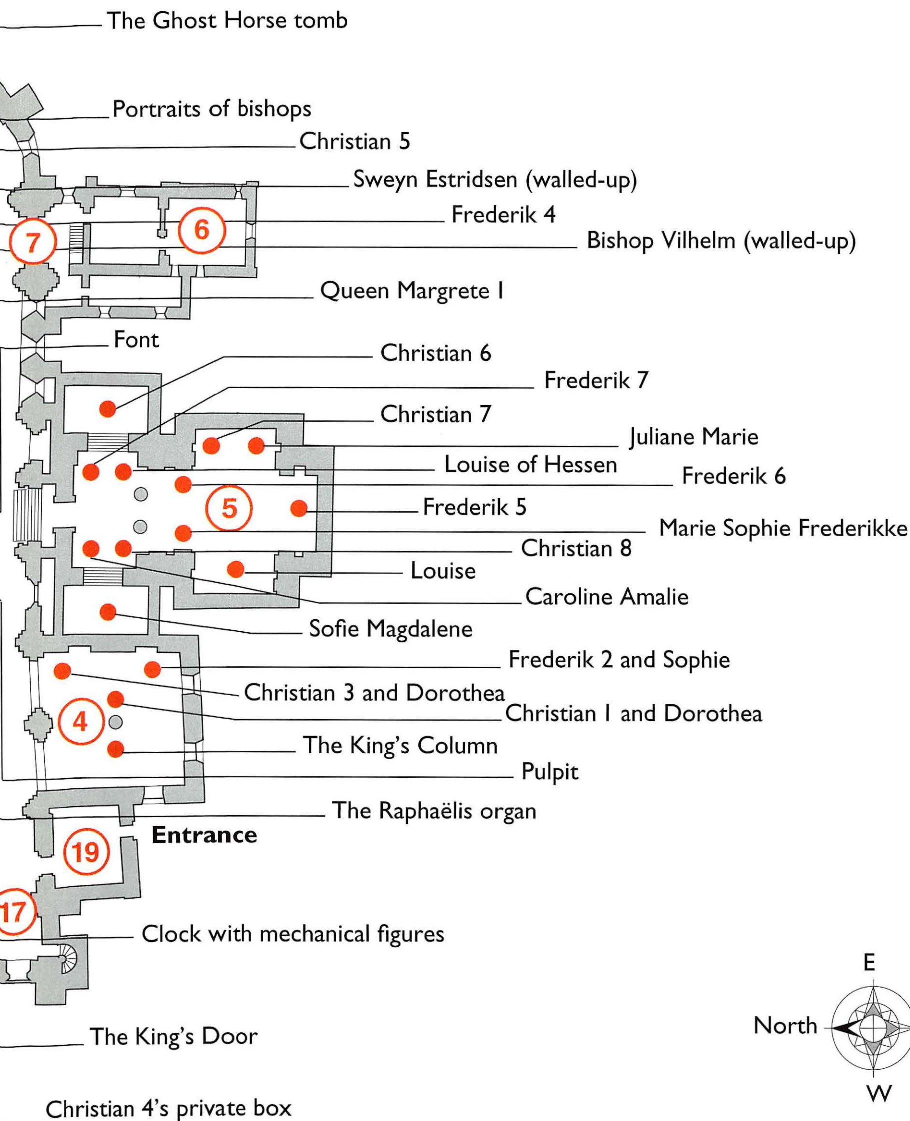
PLAN OF THE CATHEDRAL

Bishop Peder Jensen Lodehat
Portraits of bishops
Charlotte Amalie
Margrete Estrid (walled-up)
Louise
Harold Bluetooth (walled-up)
Duke Christopher
Altarpiece
Choir stalls
Thorvaldsen's statue of Christian 4
Marstrand's painting of Christian 4 on the Trinity
Sophie Amalie
Anna Cathrine
Christian 4
The Heir Apparent Christian
Frederik 3
Marstrand's painting of Christian 4 as judge
Caspar Fincke's gratings
Christian 10 and Alexandrine
Christian 9 and Louise
Frederik 8 and Louise
Frederik 9 and Ingrid
Anna Sophie
Grating with troll (The Trolle family)

9 8 3 10 11 2 12 13 1 14 15 16 18

1. The Nave
2. The Canon's Chancel
3. The Chancel
4. Chapel of the Magi
5. Frederik 5's Chapel
6. The Chapter House (No admittance)
7. Staircase to Cathedral Museum and gallery
8. The Ambulatory
9. Absalon's arch
10. Oluf Mortensen's porch, Northern porch

11 North transept
12 Christian 4's Chapel
13 St. Andrew's Chapel
14 St. Birgitta's Chapel
15 The Glücksburger Chapel
16 Trolle's Chapel
17 Krag's Chapel
18 Frederik 9's and Queen Ingrid Burial Place
19 Southern porch

Uret stammer fra 1400-tallet. Hver time slår Sankt Jørgen dragen ihjel, mens den udstøder et vræl.
The clock is from the 1400's. Each hour Saint George kills the dragon and it lets out a frightful wail.

INDLEDNING

I mere end 1000 år har der ligget en kirke på stedet, hvor Roskilde Domkirke står i dag.

Den første kirke blev opført af Harald Blåtand, der døde ca. 985 og iflg. historieskriveren Adam af Bremen blev "begravet i staden Roskilde, i den kirke han selv havde bygget til ære for Den hellige Trefoldighed". Kirken var af træ og lå sandsynligvis på det sted, hvor Domkirken ligger i dag, men der er aldrig fundet spor af Harald Blåtands kirke.

Trækirken blev i 1000-tallet afløst af en stenkirke, opført af Knud den Stores søster Estrid, for en bod, hun fik af sin bror, efter at han havde ladet Estrids mand Ulf Jarl myrde.

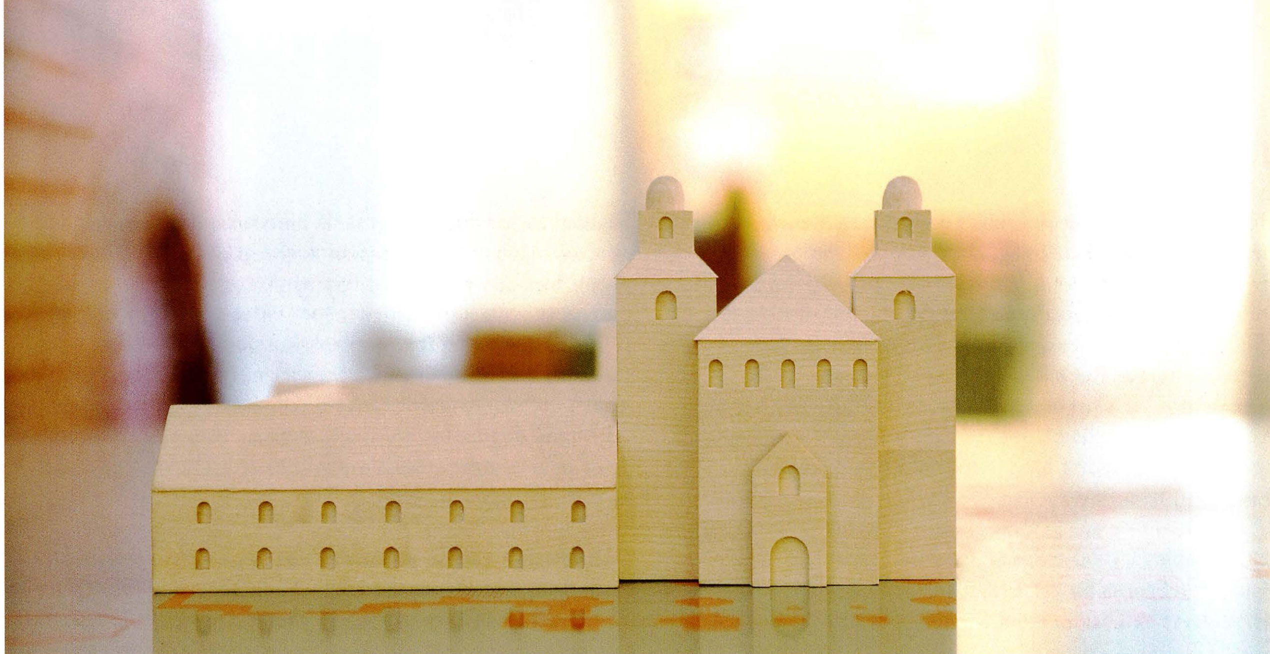
Omkring 1080 blev der indviet en ny kirke, opført af biskop Svend Normand (biskop 1074-88). Det vides ikke, om der er tale om Estrids kirke, som blev påbegyndt under biskop Vilhelm og færdiggjort under biskop Svend Normand, eller om der er tale om to kirkebygninger, først Estrids og så Svend Normands. Ifølge Roskildekrøniken var der tale om en treskibet basilika med et kraftigt tårnparti i vest og udsmykket med krone, marmorsøjler og alskens prydelser. På nordsiden lå en 3-fløjet bygning, hvor præsterne boede. Det hele var opført i frådsten.

Rundt om hele Domkirken blev der ca. 1100 bygget den såkaldte Arnoldsmur efter biskop Arnold (biskop 1088-1124). Rester af den gamle mur blev fundet ved udgravningerne til den nye Konventgård i 2010 og ligger stadig under de mure, der omkranser Domkirkepladsen. Pladsens nuværende størrelse er dermed det samme som for 900 år siden. Indtil år 1820 lå her en kirkegård.

Den nuværende teglstenskirke tog sin begyndelse i 1170'erne under biskop Absalon (biskop 1158-1201). Teglstensbrænding var først da blevet kendt i Danmark, og dateringen af Roskilde Domkirke grunder sig alene på sammenligninger med tilsvarende bygninger, først og fremmest Sorø klosterkirke, som vides at være iværksat i 1100-tallet. En lang forskningsdiskussion i 1800-tallet konkluderede, at Domkirken er opført efter franske forbilleder i en overgangsstil mellem romansk og gotisk, men at bygningen dog har et hjemligt særpræg gennem materialet og er dybt præget af lokale traditioner i udformningen af de enkelte bygningsdetaljer.

Opførelsen varede over 100 år, og der blev foretaget store ændringer undervejs, størst i de første ca. 30 år – kort før og efter 1200, mens Peder Sunesøn var biskop. Først blev lysindfaldet i koret gjort meget større end oprindeligt planlagt. På omgangens øvre etage var der oprindeligt i hvert hvælv lagt an til ét mindre vindue. Det blev erstattet af en gruppe på tre vinduer. Det opadstræbende blev understreget af, at de udvendige mure fik indhugget halvsøjler, og taget over hvert hvælv blev udformet som en spidsgavl. De 4 indvendige slanke søjler, der bærer apsismuren, er med til at understrege samme opadstræben.

De største ændringer i forhold til den oprindelige plan blev dog foretaget i begyndelsen af 1200-tallet. Da blev gotikken dominerende. Kortårnene og de fremspringende korsarme blev opgivet, og tværskibsgavlene kom til at flugte med sideskibenes mure, ligesom kirken fik murede hvælvinger. Den franske gotik blev på den måde repræsenteret i Danmark allerede i 1200-tallet, formentlig fordi både Absalon og Peder Sunesøn havde studeret i Paris og på den måde var blevet kendt med tendenserne i fransk byggestil. Under alle omstændigheder er Roskilde Domkirke et af de tidligste eksempler på franskinspireret, gotisk teglstensarkitektur.

Hele bygningskroppen stod færdig ca. 1280, og siden da er kirken tilbygget med kapeller og våbenhuse gennem årene, helt frem til opførelsen af kong Frederik 9.'s begravelsesplads nordvest for kirken i 1985.

Roskilde Domkirke blev i 1995 optaget på Unesco's liste over verdens umistelige kulturværdier.

Nærværende guide er ment som en hjælp ved besøg i Roskilde Domkirke. Den er på ingen måde fyldestgørende, men fremdrager de væsentligste ting i kirken.

Ved hver overskrift i guiden er anført et tal. Dette henviser til oversigten bagest i bogen.

Frådstenskirken, o. år 1100. Model på Domkirkemuseet.
Calcareous rock church a. year 1100. Model at the Cathedral Museum.

INTRODUCTION

For more than 1000 years there have been churches on the spot where the cathedral now stands.

The first church on the site was built by Harold Bluetooth who died around 985 and, according to the historian Adam of Bremen, is "buried in the town of Roskilde, in the church he himself built to the honour of the Holy Trinity". The church was made of wood and was probably located on the same spot as the present day cathedral. No traces of Harold's church have ever been found.

The wooden church was replaced sometime in the 1000s by a stone church built by King Canute's sister Estrid from a penance she received after the king had Estrid's husband Ulf Jarl murdered. Around 1080 a new church was consecrated, built by bishop Svend Normand (bishop 1074-1088). It is uncertain whether the erection of this church started under bishop Vilhelm and was completed

under bishop Svend Normand or whether there were two churches built, first by Estrid and then by Svend Normand. According to the Roskilde Chronicle the church was said to be a three-nave basilica with solid towers in the west and decorated with crown, marble columns and all sorts of ornaments. On the northern side was a three-winged building where the priests lived. The entire complex was built of travertine, a calcareous tufa stone.

Around 1100 a wall was built around the cathedral, the so-called Arnold's Wall after bishop Arnold (bishop 1088-1124). Remains of the old wall were found during excavations for the new Cathedral Administration Centre in 2010 and still lie under the walls that surround the Cathedral Square. The size of the square today is therefore the same as it was 900 years ago. A graveyard was located here until 1820.

The present brick church was started in the 1170s under bishop Absalon (biskop 1158-1201).

The art of brick making had just been introduced into Denmark at the time, and the dating of Roskilde cathedral is based solely on comparisons with similar buildings, principally Sorø Abbey Church that is known to have been started just after the mid-1100s. A lengthy learned discussion in the 1800s concluded that the cathedral is built along the lines of French cathedrals in a transitional style between Romanesque and Gothic, but that the building has a domestic character through the choice of materials and is deeply influenced by local traditions in the design of the individual building details.

The construction of the cathedral lasted for more than 100 years and considerable changes were made underway, the greatest during the first 30 years, shortly before and after 1200 while Peter Sunesøn was bishop. The chancel was made much lighter than originally planned. On the upper floor of the gallery each vault was to have one small window. This was replaced by a group of three windows. This lightness was emphasised by inserting half-columns in the outer walls and constructing the roof over each vault as a pointed gable. The four slender internal pillars that carry the apse wall also emphasize this reaching upwards.

The greatest changes in relation to the original plan were, however, made in the beginning of the 1200s. At this time the Gothic style dominated. The plans for the chancel towers and the protruding transepts were abandoned, the exterior walls of the existing transepts fell in line with the walls of the side aisles and the church was given brick vaults. In this way French Gothic architecture was represented I Denmark as early as the 1200s, probably because both Absalon and Peter Sunesøn had studied in Paris and had become acquainted with the trends in French architecture. At all events Roskilde Cathedral is one of the earliest examples of French-inspired Gothic brick architecture.

The body of the building was completed in 1280 and since then the cathedral has been extended with a number of chapels and porches through the years, right up to the construction of King Frederik 9's burial place to the northwest of the cathedral in 1985.

Roskilde Cathedral was admitted in 1995 to UNESCO's World Heritage list of properties having outstanding universal value.

This guide is intended as an aid for visitors to Roskilde Cathedral. It is by no means a comprehensive description but highlights some of the most important aspects of the cathedral.

Each heading has a number that refers to the plan of the cathedral in the back of the book.

SKIBET ①

Døbefonten (side 10) er af malm og en indskrift viser, at den er fra 1602. Den bærer desuden en indskrift på latin "Enhver som tror og bliver døbt skal blive frelst, men den som ikke tror, skal fordømmes". Fodstøtterne viser de 4 evangelister. Støberen er ubekendt, men hans mærke findes på fonten ligesom givernes navne og våbenskjolde (Frederik Godske og Jacop Wind).

Prædikestolen er fra først i 1600-tallet, og var ligesom stolestaderne blevet nødvendig i forbindelse med reformationen, hvor prædiken blev en vigtig del af gudstjenesten. Prædikestolen er – ret usædvanligt – af tegl og sandsten, kun indgangspartiet af træ. Stolens hovedfelter viser de 4 evangelister, der ligesom de øvrige figurer har forvredne og voldsomme udtryk.

Kong Christian IV fik omkring 1600 opsat en **kongeloge** (side 9) på nordre galleri, højt hævet over præst og menighed. Den indeholder to rum, hvilket fremgår af udsmykningen på facaden. Den er lodret opdelt af hermer, der viser de kristne dyder: Tro, håb, kærlighed, retfærdighed, klogskab, styrke og mådehold, og vandret med en lukket brystning forneden og et snitværk foroven, hvorigennem man kan se ned over kirken. Kongestolen benyttes ikke længere.

Orglet (side 11) på søndre galleri er et af de fineste historiske orgler i Danmark. Den ældste del er fra ca. 1425 og væsentlige dele stammer fra det orgel, som Herman Raphaëlis udførte i 1554. Barokfacaden er fra 1654. Den sidste store restaurering blev foretaget i 1988-91, hvor de mange tilføjelser, der var foretaget gennem årene, blev kasseret og barokorglet fra 1654 genskabt, så langt det var muligt. Orglet anvendes stadig ved alle gudstjenester. På galleriet ved vestgavlen står et lille, nyere og transportabelt orgel og ved kortrappen et lidt større. Begge anvendes i forbindelse med korsang.

Prædikestolen er af tegl og sandsten, kun indgangspartiet er af træ.
The pulpit is made of brick and sandstone, only the entrance is of wood.

Kong Christian 4. fik omkring 1600 opsat en kongeloge.
King Christian 4 had a private box installed around 1600.

Uret (side 4) stammer fra 1400-tallet og er enestående i Danmark. Hver time slår Sankt Jørgen dragen ihjel, mens den udstøder et vræl. Kirsten Kimer angiver kvarterslagene på den lille klokke, og Per Døver slår timeslagene på den store, alt imens Kirsten ryster på hovedet. Urskiven viser alle døgnets 24 timer. Urværket står i søndre tårn. Det er udført af urmager Peter Matthiesen, København og er fra 1741. Dragehylets mekanisme er en bælg, der giver luft til tre falsk-stemte orgelpiber. Også det findes i søndre tårn.

Kongeporten (side 36) benyttes kun som indgang for kongelige gæster, men som udgang efter vielser, bisættelser og konfirmationer. Porten er af poleret og patineret bronze og er udført af Peter Brandes i 2010. Kornaksene i baggrunden henviser til brødet, som Jesus brød, og disciplenes bøjede hoveder udtrykker den ærbødighed, som troens nådegave har givet dem under måltidet med Jesus. "Deres øjne åbnedes og de genkendte ham; men i samme øjeblik blev han usynlig for dem" (Luk, 24,13-35).

Tympanonen, det trekantede felt over døren, skyldes, at den indvendige side af Kongeporten er 1,5 m højere end den ydre. Udsmykningen i feltet forestiller en kornmark.

Kongeportens yderside prydes af symboler for de 12 apostle.

Lige syd for Kongeporten findes en rustning, som har tilhørt Christian 5.s overhofjægermester Joachim Vincents Hahn (død 1680). Ved meget fornemme begravelser kunne en i følget bære en sådan rustning, specielt fremstillet til lejligheden.

Lysgloben er udført af Erik Heide og indviet i 2009.

THE NAVE ①

The baptismal font is made of bronze and an inscription shows that it is from 1602. It also bears the Latin text "Anyone who believes and is christened shall be redeemed, but those who do not believe shall be damned". The foot rests show the four evangelists. The foundry is unknown but the hallmark is found on the font as well as the coats-of-arms of the donors (Frederick Godske and Jacop Wind).

The pulpit is from the beginning of the 1600s and, like the pews, had become necessary in connection with the Reformation when the sermon became an important part of the church service. The pulpit is made rather unusually of brick and sandstone and only the entrance is of wood. The main panels show the four evangelists which, like the other figures, have distorted and violent faces.

King Christian 4 had a **private box** (page 9) installed in the northern gallery around 1600. It comprises two rooms which can be seen from the ornamentation on the front. The box is divided vertically by herms depicting the Christian virtues: Faith, Hope, Charity, Justice, Prudence, Fortitude and Temperance. The King's Chair is no longer in use.

The organ (page 11) in the southern gallery is one of the finest historical organs in Denmark. The oldest part is from around 1425 and significant parts stem from the organ built by Herman Raphaëlis in 1554. The baroque façade is from 1654. The most recent major renovation was carried out in 1988-1991 when the many additions made over the years were removed and the baroque organ from 1654 restored as far as possible. The organ is still used at all church services. In the gallery by the west gable is a small, more recent portable organ, and by the choir stairs a slightly larger organ; both are used in connection with choral singing.

The baptismal font is made of bronze with an inscription from 1602.
Døbefonten er af malm og en indskrift viser, at den er fra 1602.

The clock (page 4) is from the 1400s and is unique in Denmark. Each hour Saint George kills the dragon and it lets out a frightful wail. Kirsten Kimer chimes the quarters on her little bell and Peter Døver strikes the hours on the large bell while Kirsten shakes her head. The face of the clock shows all the 24 hours of the day. The clock mechanism is located in the southern tower. It was made by the clockmaker Peter Matthiesen, Copenhagen, in 1741. The dragon's wail is produced by bellows pumping air into three out-of-tune organ pipes. This mechanism is also located in the southern tower.

The King's Door (page 36) is used as an entrance only for royal guests but as an exit after weddings, funerals and confirmations. The door is made of polished and patinated bronze and was designed by Peter Brandes in 2010. The ears of wheat in the background refer to the bread broken by Jesus, and the bowed heads of the disciples express the reverence which the gift of God's grace has given them during the meal with Jesus. "And their eyes opened and they knew him, and he vanished from their sight" (Luke 24:13-35). A triangular section, tympanum, has been inserted above the door because the inside of the door is 1.5 metres higher than the outside. The decoration on the tympanum represents a wheat field.

The outside of the King's Door is embellished with symbols of the twelve apostles. Just south of the King's Door is a suit of armour that once belonged to Christian 5's court official Joachim Vincents Hahn (died 1680). At very distinguished funerals one person in the funeral procession could wear a suit of armour specially made for the occasion.

The candle globe was designed by Erik Heide and inaugurated in 2009.

The organ is one of the finest historical organs in Denmark.
Orglet er et af de fineste historiske orgler i Danmark.

KANNIKEKORET ②

Altertavlen er trefløjet og udført i Antwerpen omkring 1560. Reliefferne på den åbne altertavle skildrer påskeugens hændelser, Kristi lidelse og død samt – forneden – scener fra Jesu barndom. Altertavlens "bagside" viser relieffer med Jesu gerninger. Hvornår præcist altertavlen kom til Domkirken, vides ikke, men den er beskrevet første gang i 1623 af en tysk greve, som var på besøg i Roskilde. Lysestagerne på alterbordet er af messing og stammer fra sidste halvdel af 1600-tallet. De blev fundet af kirkeværgen i 1860 og blev renset og sat på plads. **Bibelen** på alterbordet er fra Frederik 2's tid. Pragtbindet fra 1916 har sølvbeslag tegnet af maleren Joakim Skovgaard. Antependiet (alterbordets forhæng), altertæppet og knæfaldets betræk er fra 1977 og er udført af væveren Anna Thommesen.

Oprindelig blev **dronning Margrete I.** bisat i Sorø i 1412, men året efter blev hun overført til Roskilde Domkirke. Det fortælles, at der i den forbindelse blev afviklet en højtidelighed, der varede i 3 dage og der blev givet en forgyldt sølvkalk og en dug, som dronningen selv havde broderet, til hvert af kirkens daværende 50 altre. En indskrift på sarkofagen viser, at den er bekostet af Erik af Pommern i 1423. I 1700-tallet blev al udsmykning på sarkofagen fjernet. Alt blev dog genskabt i perioden 1862-1912. Nogle af de originale figurer kan ses på Domkirkemuseet.

Korstolene dannede tidligere en U-form omkring dronning Margrete I.s sarkofag og var siddepladser til kannikerne. Reliefferne over korstolene viser scener fra skabelsen til dommedag, i sydsiden fra Det gamle Testamente og i nordsiden fra Det nye Testamente. Kannikekoret indeholder også 4 læsepulte, hver med sit udskåret symbol for en af evangelisterne: Løven for Markus, englen for Matthæus, oksen for Lukas og ørnen for Johannes.

Under kannikekoret findes Ove Gieddes krypt, Ove Skades krypt, Falch Fursmans Krypt, Langes krypt, Urnes krypt, Peder Wibes krypt og Harboes krypt.

Altertavlen er trefløjet og udført i Antwerpen omkring 1560.
Bibelen på alterbordet er fra Frederik II's tid.
The altarpiece is three-winged and made in Antwerp around 1560.
The Bible on the communion table is from the time of Frederik 2.

THE CANON's CHANCEL ②

The altarpiece is three-winged and made in Antwerp around 1560. The reliefs on the open altarpiece depict the events of Easter week, Christ's agony, his death and, below, his childhood. The reverse side shows reliefs of Christ's good works. When the altarpiece came to the cathedral is not known exactly but it was described for the first time in 1623 by a German count visiting Roskilde. The candlesticks on the communion table are of brass and from the late 1600s. They were discovered in a small room in the southern transept by a churchwarden in 1860 and were cleaned and put in their present position. **The Bible** on the communion table is from the time of Frederik 2. The de luxe binding from 1916 has silver ornaments designed by the painter Joachim Skovgaard. The antependium (the hanging in front of the communion table), the altar carpet and the kneeler upholstery were woven by Anna Thommesen in 1977.

Queen Margrete I was originally buried in Sorø in 1412 but her remains were transferred to Roskilde the following year. It is said that the event was celebrated with a ceremony lasting three days and that a gilded silver chalice and an altar cloth embroidered by the Queen herself were donated to each of the 50 altars in the church at that time. According to the inscription, the sarcophagus was paid for by Erik of Pomerania in 1423. In the 1700s all of the decorations on the sarcophagus were removed. They were restored during the period 1862-1912. Some of the original figures are on display in the Cathedral Museum.

Earlier the choir stalls formed a U-shape around Queen Margrete I's sarcophagus and provided seating for the canons. The reliefs above the choir stalls show scenes from the Creation to Judgement Day, on the southern side from the Old Testament and on the northern side from the New Testament. The canon's chancel also contains four lecterns featuring the symbols of the evangelists: Mark's lion, Matthew's angel, Luke's ox and John's eagle.

Under the canon's chancel are the crypts of the Ove Giedde, Ove Skade, Falch Fursman, Lange, Urne, Peter Wibe and Harboe families.

Queen Margrete I's sarcophagus from 1423.
Dronning Margrete I's sarkofag fra1423.

HØJKORET ③

Højkoret blev indrettet til **kongeligt begravelsessted** i slutningen af 1600-tallet på Christian 5's initiativ. Christian 5. og Frederik 4. og deres dronninger hviler nu i pragtfulde barok-marmorsarkofager med portrætter af de afdøde. Sarkofagerne med de enevældige konger og deres dronninger er opstillet parvis og er parvis ens, bortset fra relifferne på siderne. På kongernes er vist vigtige begivenheder som f.eks. Skånske Krig på Christan 5.s og oprettelsen af Rytterskoler på Frederik 4.s. På dronningernes sarkofager er symboler på et godt kristent liv:
Christian 5., død 1699, og Charlotte Amalie, død 1714, (opstillet bagest 1716-19) og
Frederik 4., død 1730, og Louise, død 1721, (opstillet forrest 1735-42)

På højkorets 4 murpiller er der kalkmalerier med indskrifter nedenunder på latin. De forestiller mod nord Harald Blåtand, Estrid (Knud den Stores søster), og mod syd hendes søn Svend Estridsøn og dennes gode ven biskop Vilhelm – alle personer, som har haft stor betydning for kirken, og som er begravet her. De er alle 4 døde længe før Domkirken blev bygget, så de er flyttet fra en tidligere kirke, formentlig i 1200-tallet. Gravene findes under malerierne i nicher, der er hugget i pillen og lukket med stenplader – bortset fra pillen med Harald Blåtand. Her mangler både niche og dækplade. Det vides ikke, hvor Harald Blåtand er begravet, så måske er der her kun tale om en mindeplade for Domkirkens grundlægger, som han kaldes på indskriften. Malerierne menes at være malet sidst i 1500-tallet, fordi dragternes udformning er renæssancens.

Foran de fire marmorsarkofager findes et monument over **Hertug Christoffer**, broder til Margrete I – død 1363. Den lille ridderfigur og våbenskjoldene er af alabast og stenene nu kulørt glas. I 1878 blev figuren samlet og anbragt på sin nuværende plads. Indtil da blev delene opbevaret i en trækiste.

Under højkoret findes Kongebørnenes krypt, som blev gravet i 1690 og kaldt efter sin anvendelse. I dag rummer krypten kister, der i 1975 blev overflyttet fra Ove Skades krypt.

"Gotiske" ´kalkmalerier i apsisblændingerne – malet 1932 efter forlæg fra tidligere billeder – forestiller Kristus og de 12 apostle. Der har altid været kalkmalerier af Jesus og disciplene i blændingerne. Omkring 1860 ville man afdække de romanske billeder, og man ødelagde derfor de gotiske, der var malet ovenpå. Imidlertid var de romanske billeder så godt som væk, og maleren Constantin Hansen lavede en ny apostelfrise i italiensk renæssancestil. Det gik ikke – den var for fremmedartet. Og i 1932 blev den så erstattet af den nuværende, som er malet med oplæg i de ødelagte gotiske billeder.

Christian 5.s marmorsarkofag med portræt af afdøde.
Christian 5's marble sarcophagus with portrait of the deceased.

THE CHANCEL ③

Towards the end of the 1600s Christian 5 decided to convert the high chancel into a **royal burial place**. Christian 5 and Frederik 4 are buried here with their queens in magnificent Baroque, marble sarcophagi bearing portraits of the deceased. The sarcophagi of the absolute monarchs and their queens are placed in pairs, each pair identical apart from the reliefs on the sides. Important events are depicted on the sides of the kings' sarcophagi such as the Scanian War on Christian 5's and the founding of Rytterskoler on Frederik 4's. (Rytterskoler were primary schools for the children of peasants who served in a royal horse regiment). The reliefs on the queens' sarcophagi are symbols of a wholesome Christian life. Christian 5, died 1699, and Charlotte Amalie, died 1714 (placed at the back of the chapel in 1716-1719), and Frederik 4, died 1730, and Louise, died 1721 (placed in the front in 1735-1742).

On the four pillars surrounding the chancel are frescoes with Latin inscriptions below. They depict to the north Harold Bluetooth, King Canute's sister Estrid, and to the south his son Sweyn Estridsen and the latter's close friend bishop Vilhelm. These are people who had a significant impact on the cathedral and who are buried here. All four died long before the cathedral was built but have been moved from an earlier church, probably in the 1200s. The graves are located under the frescoes in niches hewn in the pillar and covered by stone slabs with the exception of Harold Bluetooth's grave where both niche and stone cover are missing. The burial place of Harold Bluetooth is not known so the monument is possibly only a memorial tablet for the founder of the cathedral as he is called in the inscription. The frescoes are thought to have been painted late in the 1500s as the style of clothing is Renaissance.

In front of the four marble sarcophagi is a monument to **Duke Christopher**, brother of Margrete I, who died in 1363. The small knight and the coats-of-arms are made of alabaster, and the gemstones are now of coloured glass. In 1878 the figure was re-assembled and placed in its current position. Until then it had been kept in several pieces in a wooden chest.

Under the chancel is the Royal Children's Crypt which was dug in 1690 and named according to its use. Today the crypt contains coffins moved from Ove Skade's crypt in 1975.

The "Gothic" frescoes in the apse recesses, painted in 1932 on the basis of earlier pictures, depict Christ and the twelve apostles. There have always been frescoes of Jesus and his disciples in the recesses. Around 1860 attempts were made to uncover the old Romanesque illustrations and the Gothic ones painted on top were destroyed. However, very little was found to remain of the Romanesque frescoes and the painter Constantin Hansen painted a new apostle frieze in the Italian style. This did not work; the style proved too exotic and in 1932 was replaced by the current frieze which was based on the destroyed Gothic pictures.

Monument to Duke Christopher.
Monument over Hertug Christoffer.

HELLIGTREKONGERS KAPEL ④

(Christian I.s Kapel)

Kapellet er bygget i sidste halvdel af 1400-tallet af kong Christian I. (død 1481) som gravmæle for ham selv og hans dronning Dorothea samt deres efterkommere. Christian I. og Dorothea ligger begravet i små gravkamre under gulvet, medens sønnen Kong Hans og sønnesønnen Christian 2. er begravet i Odense.

Kapellet er rigt udsmykket med kalkmalerier, der skulle understrege den forbøn, der dagligt i al evighed skulle bedes for kongefamilien. På sydvæggen ses de hellige tre konger foran Jomfru Maria med Jesusbarnet på skødet, på nordvæggen den hellige familie og mod øst ses korsfæstelsen og dommedag. Overalt er der helgener og på hvælvene stjerner, blomster og engle, der spiller på lut, harpe og horn. En meget jordisk nar, der spiller fløjte og tromme, sætter det himmelske i relief.

Efter reformationen genoptog man traditionen med kongebegravelser i Roskilde Domkirke, og de prægtigste monumenter er Christian 3.s (død 1559) og Frederik 2.s (død 1588) gravmæler. Begge er udført af nederlandske kunstnere og udformet i renæssancens stil som små, antikke templer med ornamentik fra det gamle Rom. Drabanter holder vagt, og tagets smådrenge, putti, holder nedadvendte fakler som symbol på død. Kvindefigurerne repræsenterer de kristne dyder. På Frederik 2.s gravmæle hentyder elefanten foroven til elefantordenen, og relieffer viser scener fra kongens krige mod Sverige.

På søjlen, der bærer de fire hvælv angiver en række mærker højden på nogle af de kongelige personer, som gennem tiden har besøgt kirken. Søjlen kaldes derfor "**kongesøjlen**". Dens base er fra 1100-tallet og udhugget med en romansk palmefrise. På kapitælen findes våbenskjoldene for kong Christian I. og dronning Dorothea samt for biskop Oluf Mortensen Baden.

I Riddersalen over Helligtrekongers Kapel, med adgang ad Dronningetrappen, findes Domkirkemuseet.

Kapellet er bygget i sidste halvdel af 1400-tallet af kong Christian I.
The chapel was built in the latter half of 1400's century by King Christian I.

Højdemål på kongesøjlen. / Height of royal visitors.

Christian 1	*219,5*
Peter den store af Rusland	*208,4*
Christian 10	*199,4*
Prins Georg af Grækenland	*195,6*
Prins Axel	*193,6*
Frederik 9	*192,5*
Arveprins Knud	*192,2*
Ekskong Michael af Rumænien	*189,9*
Hertugen af Gloucester	*188,6*
Alexander 3 af Rusland	*187,3*
Prins Henrik	*187,0*
Christian 9	*184,0*
Prins Valdemar	*182,6*
Margrethe 2, som prinsesse	*182,0*
Ærkehertug Otto af Habsburg	*181,5*
Georg 1 af Grækenland	*180,3*
Kronprins Frederik	*180,0*
Frederik 8	*178,9*
Frederik7	*176,9*
Hertug Edward Albert af Windsor	*173,1*
Kronprinsesse Mary	*172,0*
Frederik 6	*170,9*
Chulalongkorn af Thailand	*165,4*
Christian 7	*164,1*
Kronprinsesse Maha Sirindhorn	*164,0*

CHAPEL OF THE MAGI ④

(Christian I's Chapel)

The chapel was built in the second half of the 1400s by King Christian I (died 1481) as a sepulchre for himself, his queen Dorothea and their descendants. Christian I and Dorothea are buried in small burial chambers under the floor, while their son King Hans and his son Christian 2 are buried in Odense.

The chapel is richly decorated with frescoes that are intended to emphasise the daily intercession that should be prayed for the souls of the royal family in all eternity. On the south wall are the Magi in front of the Virgin Mary with the Infant Jesus on her lap. On the north wall is the Holy Family and to the east the Crucifixion and the Day of Judgement. The walls feature a variety of saints and the arches with stars, lilies and angels playing lute, harp and horn. A very mortal jester playing flute and drums sets the heavenly sphere in relief.

After the Reformation the tradition of royal burials in Roskilde Cathedral was resumed and the most magnificent sepulchres are those of Christian 3 (died 1559) and Frederik 2 (died 1588). They are both made by Dutch artists in the Renaissance style as small antique temples with decorations inspired by ancient Rome. Halberdiers stand guard and putti, sitting on the roof, hold torches pointing downwards as a symbol of death. The female figures represent the Christian virtues. The elephant on top of Frederik 2's sepulchre is a reference to the Order of the Elephant, and reliefs at the bottom depict scenes from the wars that the king fought against the Swedes.

On **the central pillar** that carries the four vaults a row of markings indicate the height of royal visitors to the cathedral over the years. The base of the column is from the 1100s and features a hand-hewn Romanesque palmette frieze. On the capital are the coats-of-arms of Christian I, Queen Dorothea and bishop Oluf Mortensen.

The Great Hall above the Chapel if the Magi houses the Cathedral Museum which is accessed by the Queen's Staircase.

FREDERIK 5.s KAPEL ⑤

Kapellet, som var under tag i 1776 og taget i brug i 1825, er påbegyndt af C.F. Harsdorff efter inspiration fra Rom og Paris og færdiggjort af C.F. Hansen. Kapellet er et af de fineste eksempler på nyklassicisme i Danmark. Også kapellets gravmæler vidner om klassicismen, hvilket blandt andet tydeligt ses med den romerske kejsersøjle med portrætmedaljon og urne i Frederik 5.s (død 1766) store monument.

Kongen var enevældig og blev betragtet som Guds stedfortræder på jord. Sarkofagens udsmykning er en allegori, der ved fire kvindeskikkelser viser, hvordan Freden, Klogskaben og Bestandigheden har ført til Århundredets Lykke (under den afdøde konges regering). Gravmælets to sørgende kvinder symboliserer dobbelmonarkiet Danmark og Norge. Både Christian 6.s og Frederik 5.s marmorsarkofager er udført af billedhugger Johannes Wiedewelt.

De i alt tolv gravmæler viser godt 100 års stilhistorie, fra Christian 6. (død 1746) til Frederik 7. (død 1863). Kapellet er bygget til fem marmorsarkofager, men indeholder stofbetrukne kister, som vandt frem i perioden, og rummer derfor langt flere begravelser end forudsat.

Dronning Sophie Magdalenes kiste er helt enkel, medens Dronning Juliane Marie og Christian 7. er begravet i fine empirekister.

Frederik 7.s egetræskiste er udsmykket med ornamenter og relieffer støbt i bronze. På kisten er placeret **en forgyldt krans af egeløv,** som kongen modtog fra kvindeforeninger i taknemmelighed over, at kvinderne var indskrevet i den grundlov, kongen gav i 1849.

To kongelige ægtefæller er ikke begravet i kapellet: Christian 7.s dronning Caroline Mathilde blev efter Struensees fald forvist til Celle i Tyskland og er begravet der, mens Frederik 7.s hustru grevinde Danner er begravet i Jægerspris.

Frederik 5.s marmorsarkofag med to sørgende kvinder.
Frederik 5's marble sarcophagus with two grieving women.

FREDERIK 5's CHAPEL ⑤

The chapel, started in 1774 and completed in 1825, was designed by the architect C.F. Harsdorff who drew inspiration from Paris and Rome. It is one of the finest examples of neo-classicism in Denmark. The classicism is also reflected in the sepulchral monuments, seen clearly in the Roman emperor's column with portrait medallion and urn on Frederik 5's (died 1766) colossal monument.

The king was the absolute monarch and was considered God's representative on earth. On his death he was deified just like the Roman Emperors. The two grieving women at the foot of the monument symbolise Denmark and Norway. Both Christian 6's and Frederik 5's marble sarcophagi were made by the sculptor Johannes Wiedewelt.

The twelve royal tombs in the chapel provide a good example of a century of changing styles, from Christian 6 (died 1746) to Frederik 7 (died 1863). The chapel was built to house five sarcophagi but contains fabric-covered coffins that grew in popularity during the period, and for this reason houses many more tombs than originally foreseen.

Queen Sophie Magdalene's coffin is quite simple, while Queen Juliane Marie and Christian 7 are buried in exquisite Empire-styled coffins.

Frederik 7's oaken coffin is decorated with ornaments and reliefs cast in bronze. On the coffin is **a gilded wreath of oak leaves** given to the king by the women's organisations in gratitude for the inclusion of women in the constitution given by the king in 1849.

Christian 7's queen, Caroline Mathilde, was banished to Celle in Germany after the fall of Struensee and is buried there, while Frederik 7's wife, countess Danner, is buried in Jægerspris.

Gilded wreath of oak leaves on Frederik 7's coffin.
Forgyldt krans af egeløv placeret på Frederik 7.s kiste.

KAPITELHUSET ⑥

Kapitelhuset, der i dag huser præsteværelse og derfor ikke har offentlig adgang, er bortset fra Absalonsbuen den ældste tilbygning. Den inderste del mod kirkerummet stammer fra 1200-tallet og var dengang forhal til en indgang.

Den sydlige del samt gangen mod vest er opført senere. I begyndelsen af 1400-tallet blev huset udvidet til de nuværende to etager. Huset var indrettet til brug for domkapitlet – deraf navnet. De vigtigste funktioner var kapitelstuen, hvor kannikerne holdt møder og sakristiet, hvor kirkens kostbarheder blev opbevaret.

Dronningetrappen, der blev anlagt 1904, giver adgang til galleriet og Domkirkemuseet, som har til huse i Riddersalen over Helligtrekongers Kapel.

THE CHAPTER HOUSE ⑥

The Chapter House is the oldest extension to the cathedral apart from Absalon's Arch. It houses today the clergy and is not open to the public. The part nearest the body of the church is from the 1200s and was at that time an entrance vestibule.

The southern part and the passageway to the west were constructed later. In the beginning of the 1400s the house was extended to the present two floors. The chapter house was furnished for use by the cathedral chapter, hence the name. The most important function was the chapter room where the cathedral valuables were stored.

The Queen's Staircase was built in 1904 and gives access to the gallery and the Cathedral Museum which is housed in the Great Hall above the Chapel of the Magi.

Dronningetrappen giver adgang til galleriet.
The Queen's Staircase gives access to the gallery.

VÅBENHUSENE ⑩ ⑲

Begge Domkirkens våbenhuse er opført af biskop Oluf Mortensen (1461-1485). De blev opført efter den store brand i 1443, hvor det meste af byen blev brændt ned.

Blytaget på Domkirken og tårne med klokker brændte, ligesom flere af hvælvingerne var tæt på at styrte sammen. Ilden sprængte også Domkirkens glasmalerier i vinduerne.

Nordre våbenhus er et af Danmarks fineste eksempler på teglstensgotik inspireret fra Nordtyskland.

Søndre våbenhus fungerer i dag som indgang til kirken, billetsalg og information.

THE PORCHES ⑩ ⑲

Both of the cathedral porches were built by bishop Oluf Mortensen (1461-1485). They were built after the great fire in 1443 when most of Roskilde town was destroyed.

The lead roof on the cathedral and the bell towers burned down and many of the vaults were on the verge of collapsing. The fire also destroyed the cathedral's stained glass windows.

The northern porch is one of the finest examples of gothic brick architecture in Denmark and is inspired by building styles in Northern Germany.

The southern porch functions today as the entrance to the cathedral, as ticket office and as information centre.

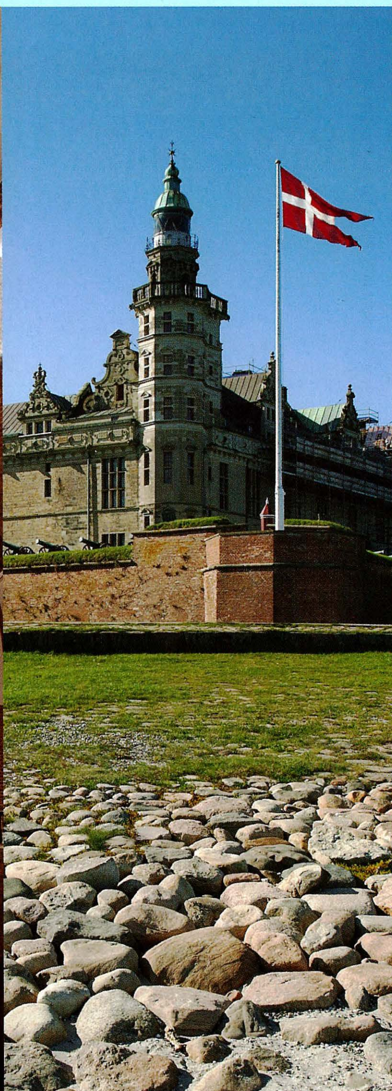
Gravplade for Christoffer Urne, død 1663.
Tombstone for Christoffer Urne, died 1663.

VERDENSARV
WORLD HERITAGE

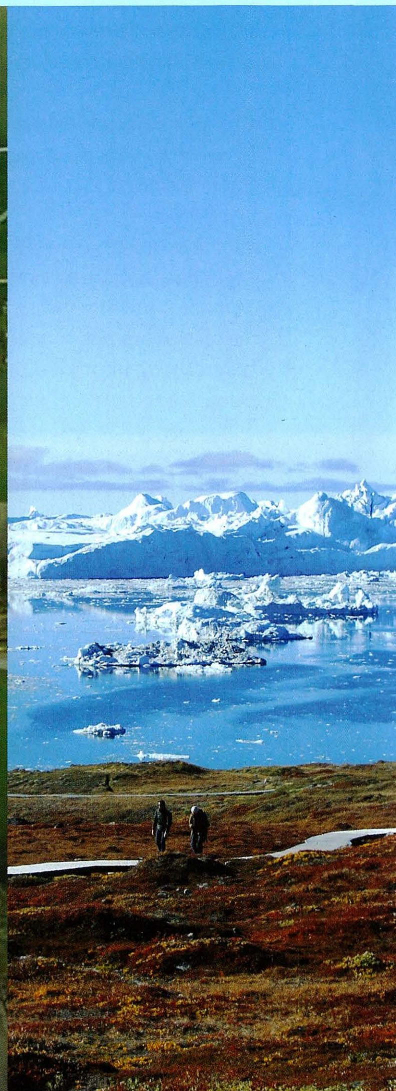
Roskilde Domkirke / Roskilde Cathedral

Kronborg / Kronborg Castle

Jelling Monumentern / Jelling Mounds, Runic Stones and Church

Ilulisat Isfjord / Ilulisat Icefjord

Hvorfor er Roskilde Domkirke et verdensarvssted?

Der er flere grunde til, at Roskilde Domkirke er opført på UNESCO's verdensarvsliste. Roskilde Domkirke var den første gotiske katedral i Skandinavien og et enestående eksempel på en af de tidligste kirkebygninger opført i mursten.

Mursten var et helt nyt byggemateriale i 1100-tallets Europa, og byggeriet af Domkirken fik afgørende indflydelse på udbredelsen af mursten og gotisk arkitektur i Nordeuropa. Roskilde Domkirke er samtidig et enestående eksempel på udviklingen af Europæisk arkitektur samlet i en bygning.

Hvad er Verdensarv?
UNESCO's Verdensarvsliste opstod i 1972 for at beskytte de steder på Jorden, som har enestående universel værdi for menneskeheden. Verdensarven fortæller noget om Jordens eller menneskets historie. Verdensarvslisten rummer både kulturhistoriske og naturhistoriske steder såsom Pyramiderne, Den Kinesiske Mur, Vatikanet, Grand Canyon og Great Barrier Reef.

I dag tæller Verdensarvslisten 981 steder.

Andre danske verdensarvssteder:
Kronborg,
Jelling Monumenterne,
Ilulisat Isfjord.

Why is Roskilde Cathedral a World Heritage Site?

There are several reasons why Roskilde Cathedral is inscribed on the UNESCO World Heritage List. Roskilde Cathedral was the first gothic cathedral in Scandinavia, and an outstanding example of one of the earliest ecclesiastical buildings in brick.

In 12th century Europe brick was a new building material, and Roskilde Cathedral had a profound influence on the spread of brick and gothic architecture in Northern Europe. Roskilde Cathedral is also an exceptional example of the evolution of European architectural styles in a single structure.

What is World Heritage?
The UNESCO World Heritage List was created to protect those sites throughout the world that have outstanding universal value to mankind. These sites tell us something of the history of the world and of mankind. The World Heritage list consists of both cultural and natural heritage sites such as the Pyramids, The Great Wall of China, The Vatican, Grand Canyon and the Great Barrier Reef.

Today, the World Heritage List includes 981 sites.

Other Danish World Heritage Sites
Kronborg Castle,
Jelling Mounds, Runic Stones and Church,
Ilulisat Icefjord.

UNESCO er De Forenede Nationers organisation for uddannelse, videnskab og kultur.

UNESCO is the United Nations' organization for education, science and culture.

KOROMGANGEN ⑧

Omgangens sydøstlige **hjørnepille** er kirkens rigest udformede murpille. Den minder om arkadepillerne i Sorø Klosterkirke.

Portrætterne viser stiftets biskopper gennem tiderne. Traditionen er, at biskoppen males et af de første år efter han er valgt, og maleriet hænger i bispeboligen indtil bispens pensionering. I forbindelse med fratræden flyttes portrættet til koromgangen.

I middelalderen blev det skik at begrave folk inde i kirken, og under Domkirkens gulv ligger hundredvis af grave. Det var ikke gratis at blive begravet i kirken, så begravelse på kirkegården af mindrebemidlede fortsatte, medens mere velhavende mennesker betalte for en plads inde i kirken, hvor de lod deres grav dække af store sten. I koromgangen findes en sort, smal sten, og sagnet fortæller, at under den ligger Helhesten – en trebenet spøgelseshest med øjne som gloende kul – begravet. Møder man den, er man dødsens. I gamle dage spyttede folk på stenen, når de passerede den.

Hans Henriksen er på sin gravsten afbildet med hængelås for munden. Det skyldes, at han var en af de kanniker, der nægtede at afsløre, hvor skattene var gemt, når de i årene omkring reformationen blev forlangt udleveret. I årene op til reformationen, på Grevefejdens tid, havde Domkirken måttet aflevere dyrebare alterkalke og relikvieskrin til fyrsterne. Det fortsatte efter reformationen under kannikernes protest.

"Saxo's gravsten" og mindetavle findes i omgangen mod nord. Fra gammel tid er en grå, trapezformet sten uden indskrift udpeget som historikeren Saxo Grammaticus' gravsten. Og i renæssancen blev der hængt en mindetavle over Saxo op på væggen. Der er imidlertid tale om en forveksling. Gravstenen dækker over kapitlets provst Saxo, der døde i 1206, medens historikeren døde engang efter 1208 – og formentlig ligger begravet i Sorø eller Lund i Sverige.

Rundt i kirken er 15 epitafier, mindetavler, ophængt i nærheden af graven som yderligere eftermæle og til lovprisning af afdøde. Der findes flere mindetavler i den nordøstlige koromgang , bl.a. det store barokepitafium over borgmester Gert Schrøder og hustru (fra ca. 1650).

Nord for koret, ved admiral Ove Gieddes krypt hænger de tre gamle begravelsesfaner, der eksisterer. Faner var udstyr ved adelige begravelser og blev bagefter ophængt ved graven.

Omgangens hjørnepille er kirkens rigest udformede murpille.
The corner pillar is the most elaborate brick pillar in the cathedral.

THE AMBULATORY ⑧

The south-eastern corner pillar is the most elaborate brick pillar in the cathedral. It resembles the arcade pillars in Sorø Abbey Church.

The portraits show the diocese bishops through the ages. Tradition has it that a portrait of the bishop is painted in one of the first years after he is elected and is hung in the residence until the bishop retires. On retirement the portrait is moved to the ambulatory.

In the Middle Ages it was customary to bury people inside the church, and there are hundreds of graves under the cathedral floor. Tombs inside the church were not cheap so the less affluent were buried outside in the churchyard while the more prosperous paid for a place inside the church and had their graves covered by large tombstones. In the ambulatory is a narrow, black stone, and legend has it that the Ghost Horse is buried beneath it, a three-legged horse with eyes like red-hot coals. If you meet it you are doomed. In the old days people used to spit on it as they passed by.

Hans Henriksen is depicted on his tombstone with a padlocked mouth. This is because he was one of the canons who refused to disclose where the church treasure was hidden when its surrender was demanded during the Reformation. In the years leading up to the Reformation, during the civil war of 1534-1536, the cathedral was forced to surrender precious altar chalices and reliquaries to the counts. This continued during the Reformation under the canons' protest.

The "Saxo's tombstone" and memorial tablet can be seen in the north of the ambulatory. The grey, trapezium-shaped stone without inscription has from olden times been known as the tombstone of the historian Saxo Grammaticus. In fact, this is a fallacy. The tombstone covers the grave of Saxo, dean of the Chapter, who died in 1206. Saxo Grammaticus died in 1208 and is probably buried in Sorø or Lund in Sweden.

Around the church are 15 epitaphs, memorial tablets, hung on the wall near the tombs to further extol the posthumous reputation and praise of the deceased. There are several tablets in the north-eastern part of the ambulatory, including the large baroque epitaph of Lord Mayor Gert Schrøder and wife (around 1650).

Banners were fixtures of aristocratic funerals. Only three remain and these hang to the north of the chancel near admiral Ove Gieddes crypt.

Hans Henriksen is depicted on his tombstone with a padlocked mouth.
Hans Henriksen er på sin gravsten afbildet med hængelås for munden.

CHRISTIAN 4.s KAPEL ⑫

Kapellet fra omkring 1620 er det første, som blev opført efter reformationen og er tegnet af arkitekten Lorenz Steenwinckel. Der er tale om et stort rum, som dækkes af et hvælv med det største spænd i Danmark på den tid. De to gitre med kongens og dronningens monogrammer hører til den oprindelige udsmykning. Smedemesterens signatur nederst på indgangsdøren "Caspar Fincke bin ich benannt, dieser Arbeit binn ich bekannt" (Mit navn er Casper Fincke, jeg er berømt for dette arbejde) bevidner, at det er Christian 4.s kunstsmed, der står bag.

Året før Christian 4. døde, brændte hans gravmæle, der stod opmagasineret i København. Kisterne blev derfor først placeret i kapellet i Roskilde efter færdiggørelsen af udsmykningen i 1866. Indtil da stod de i kapellets krypt.

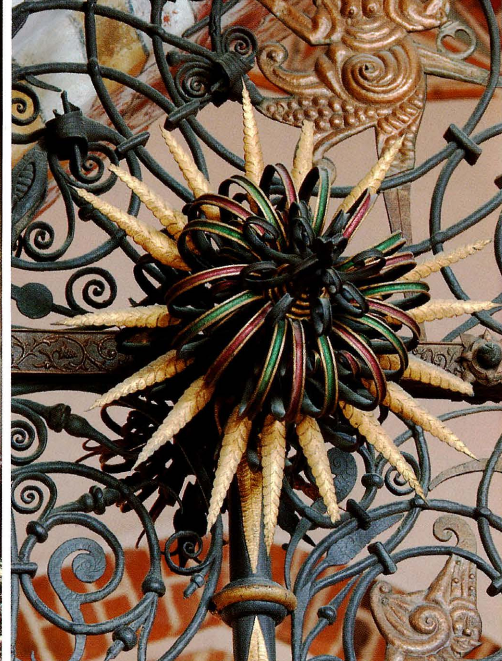
Kisterne indeholder de jordiske rester af Christian 4. (død 1648), Anne Cathrine (død 1612), den udvalgte prins Christian (død 1647), Frederik 3. (død 1670), Sophie Amalie (død 1685). Udsmykningen blev sat i værk af Christian 8., som i 1840 bestilte en statue af Christian 4. hos Bertel Thorvaldsen. Efterfølgende blev kapellets øvre del malet af H. Eddelien og G. Hilker.

Væggenes store **malerier** forestiller to scener fra Christian 4.s liv – den berømte scene på skibet Trefoldigheden under søslaget på Kolberger Heide, hvor kongen blev såret, på østvæggen. Vestvæggens maleri skildrer kongen som retfærdig dommer, der afslører falskneri. Begge malerier er ligesom **maleriet af Kristus** udført af Vilhelm Marstrand, medens Heinrich Hansen står bag de illusionistiske rammer.

Nordgavlens udvendige side prydes af syv kvindefigurer, der symboliserer de kristne dyder: Retfærdighed, næstekærlighed, tro, styrke, håb, mådehold og klogskab og af fire putti med dødssymbolerne kranie, le, timeglas og nedadvendt fakkel

Maleriet af Kristus udført af Vilhelm *Marstrand.*
The painting of Christ done by Vilhelm Marstrand.

CHRISTIAN 4's CHAPEL ⑫

This chapel, from about 1620, was the first to be built after the Reformation and was designed by the architect Lorenz Steenwinckel. It is a large room covered by a huge vault with the largest span of its day in Denmark. The two gratings bearing the King's and Queen's monograms are part of the original decoration. The signature of the craftsman, seen at the bottom of the entrance door:"Caspar Fincke bin ich benannt, dieser Arbeit binn ich bekannt" (Caspar Fincke is my name, to this work I owe my fame), shows that this grating was the work of Christian 4's master smith.

The year before Christian 4 died his sepulchral monument burned down whilst in storage in Copenhagen. The coffins were not placed in the chapel in Roskilde until 1866 when the decoration was completed. Until then they had been kept in the crypt below.

The coffins contain the mortal remains of Christian 4 (died 1648), Anne Catharine (died 1612), the Heir Apparent Christian (died 1647), Frederik 3 (died 1670) and Sophie Amalie (died 1685). The ornamentation was commenced by Christian 8, who commissioned a statue of Christian 4 from Bertil Thorvaldsen in 1840. Later the upper part of the chapel was decorated by H. Eddelien and G. Hilker.

The two large **paintings** depict scenes from the life of Christian 4. On the east wall is the famous scene on the ship "Trefoldighed" during a sea battle at Colberger Heide, off northern Germany in which the king was wounded. The painting on the west wall shows the king as a righteous judge exposing forgery. Both paintings and the **painting of Christ** were done by Vilhelm Marstrand while the illusory frame is the work of Heinrich Hansen.

The outside of the north gable is embellished with seven female characters symbolising the seven Christian virtues: Justice, Charity, Faith, Fortitude, Hope, Temperance and Prudence, and with four putti wielding the symbols of death: a skull, scythe, hourglass and a torch pointing downwards.

Vilhelm Marstrands painting af Christian 4 on Trefoldigheden.
Detail from master smith Casper Fincke's lattice at the chapel.
Vilhelm Marstrands maleri af Christian 4. på skibet Trefoldigheden.
Detalje fra kunstsmed Casper Finckes gitter ved kapellet.

SANKT ANDREAS KAPEL ⑬

Kapellet blev stiftet sidst i 1300-tallet af adelsslægten Lunge. Kapellet har **kalkmalerier** dateret til 1511, som viser scener fra Johannes Døberens liv, jomfru Maria i strålekrans med Jesus-barnet og apostlen Andreas. Kapellet anvendes til andagter, dåb og vielse og er ny-indrettet og udsmykket af Peter Brandes i 2010.

Altertavlen er fremstillet af 56.000 glasmosaikstifter. Motivet er Kristus på korset. På hver side står Maria/Eva og Johannes/Adam. Selve alteret er i glaseret keramik. Motivet er Kristi tårer, der drypper ned, så kornet kan gro. I vinduesnichen over alteret er placeret en skulptur af Kristus som svøbelsesbarn – i gips og poleret med bivoks.

De to bronzekandelabre ved siden af alteret bærer tornekransen og blodet, der drypper ned ad stænglen. Naglerne fra korset ses på foden.

Kapellets vindue er udsmykket med en blytegning, som forestiller forklarelsen på bjerget (Matt. 17: 1-19).

Stolene i kapellet er i røget egetræsfiner og metal, enkle som en bedeskammel og med Andreas-korset i cirklen på ryggen.

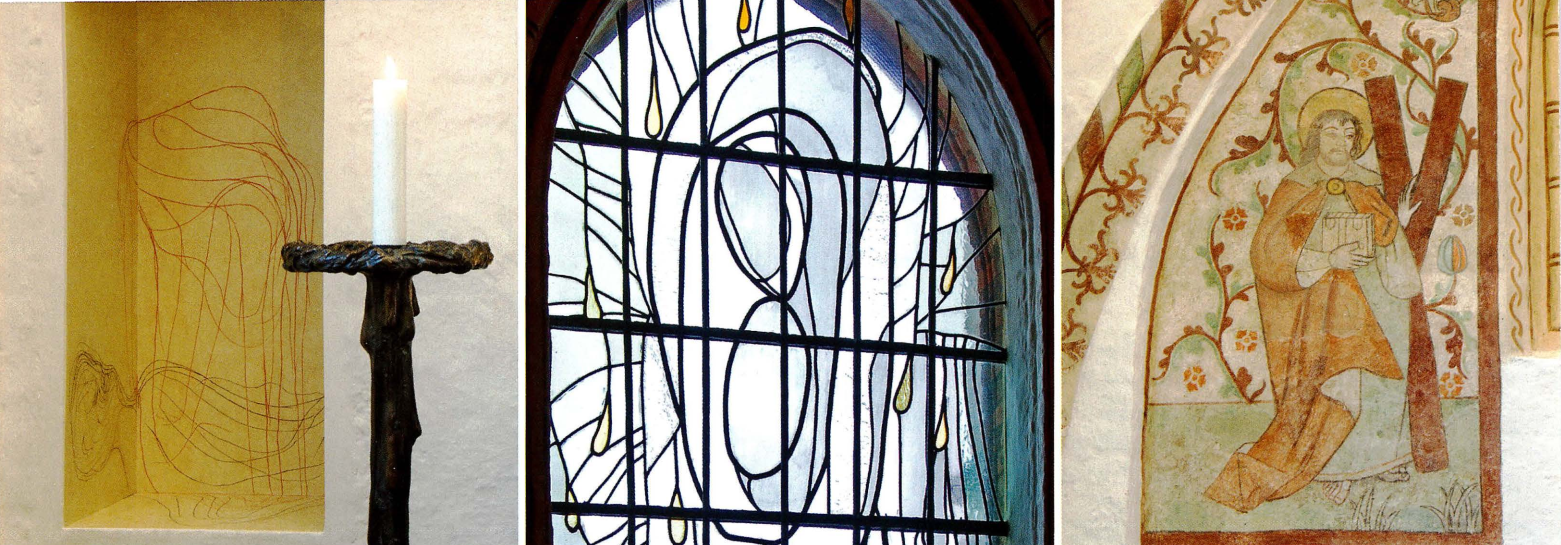
Til venstre for alteret er den eksisterende niche udsmykket som den **åbne grav**, hvor stenen er væltet fra og kun Kristi ligklæde er tilbage.

Orglets udsmykning tager udgangspunkt i den ottetakkede stjerne og øret, hvorigennem såvel evangeliet som musikken høres.

Lampen er udført i bronze med forgyldte stjerner i kredsen og åbninger, der giver associationer til "tunger af ild".

Kapellet er afgrænset af et **smedejernsgitter,** hvor 20 ottetakkede bronzestjerner er anbragt. I tolv stjerner ses symbolerne på de tolv apostle. Den tværliggende bronzebjælke over gitteret bærer tre skulpturelle hoveder: Kristus omgivet af Johannes/Adam og Maria/Eva.

Smedejernsgitter med 20 ottetakkede bronzestjerner.
Cast-iron grating with 20 bronze, eight-pointed stars.

THE CHAPEL OF ST. ANDREW (13)

The chapel was founded at the end of the 1300s by the noble family Lunge. The chapel is embellished with **frescoes** dated to 1511 which show scenes from the life of John the Baptist, the haloed Virgin Mary with the Infant Jesus and the apostle Andrew. The chapel is used for worship, christenings and weddings and has been refurbished with new ornamentation by Peter Brandes in 2010.

The altarpiece is made of 56,000 small glass mosaic tiles. The motif is Christ on the cross. On each side are Mary/Eve and John/Adam. The altar itself is in glazed ceramics, and the motif represents the tears of Christ that fall and water the wheat below. In the window recess above the altar is a sculpture of Christ as a swaddled baby, done in plaster and polished with beeswax.

The two candelabra next to the altar carry the crown of thorns and blood that drips down the stem. At the base are nails from the cross.

The chapel window is decorated with a lead outline which depicts the transfiguration on the mountain (Matthew 17: 1-19). The chairs are made of smoked oak veneer and metal, as simple as a prayer kneeler, with the cross of St. Andrew in a circle in the chair back.

On the left of the altar an existing niche is decorated as **the open grave** where the stone has been rolled away and only Christ's shroud remains.

The organ ornamentation is based on the eight-pointed star and the ear through which we hear both the evangelism and the music.

The lamp is made of bronze with gold-plated stars in the rim and openings that resemble tongues of fire.

The chapel is divided off from the nave by a **cast-iron grating** containing 20 bronze, eight-pointed stars. Twelve of these stars contain symbols of the twelve apostles. The bronze traverse above the grating carries three sculptural heads: Christ surrounded by John/Adam and Mary/Eve.

Existing niche is decorated as the open grave.
The chapel window is decorated with a lead outline.
Frescoes dated to 1511 showing the apostle Andrew.
Den eksisterende niche udsmykket som den åbne grav.
Kapellets vindue er udsmykket med en blytegning.
Kalkmaleri dateret til 1511, der viser apostlen Andreas.

SANKT BIRGITTES KAPEL (14)

Kapellet er opkaldt efter den **hellige Birgitte af Vadstena,** en from svensk adelskvinde, som stiftede Birgitta-ordnen.

Kapellet er ligesom nordre våbenhus opført af biskop Oluf Mortensen, hvis gravsten ligger midt i gulvet. Kapellet er rigt udsmykket med **kalkmalerier,** udført i begyndelsen af 1500-tallet, forestillende de fire kirkefædre, Augustin, Hieronimus, Gregor og Ambrosius, omgivet af tætte bladranker.

De fire evangelisters symboler ses længere nede, ligesom billeder af Peter og Paulus, Sankt Ursula, Sankt Laurentius, Sankt Margrethe og Birgitta af Vadstena. På vestvæggen ses malerier af Maria Magdalene, der salver Kristi fødder samt Bernhard af Clairvaux ved den korsfæstede. Også en række helgener, bl.a. Christoffer og pave Lucius pryder kapellet sammen med jomfru Maria og den hellige familie. I krypten under kapellet er tre af Christian 4. og Kirsten Munks børn begravet.

Det er tanken, at kapellet skal rumme det **fremtidige gravmæle** for det nuværende regentpar **Dronning Margrethe 2. og Prinsgemalen**. I kapellet udstilles en model af den glassarkofag, som kunstneren Bjørn Nørgaard arbejder på i den anledning.

Træskulptur af evangelisten Johannes.
Sculpture of John the Evangelist in wood.

SAINT BIRGITTA's CHAPEL ⑭

The Chapel is named after the **Holy Birgitta of Vadstena**, a devout noblewoman, who founded the Bridgettine Order.

The chapel, like the northern porch, was built by bishop Oluf Mortensen whose tombstone lies in the middle of the floor. The chapel is richly decorated with frescoes painted in the beginning of the 1500s. These depict the four fathers of the church, Augustine, Hieronimus, Gregor and Ambrosius, surrounded by dense leafy vines.

The symbols of the four evangelists can be seen further down together with Peter and Paul, Saint Ursula, Saint Lawrence, Saint Margrethe and Saint Birgitta. On the west wall are paintings of Maria Magdalene anointing the feet of Christ and of Bernhard of Clairvaux beside the crucified. The frescoes also feature a number of saints, including Christopher and Pope Lucius together with the Virgin Mary and the Holy Family. Three of Christian 4 and Kirsten Munk's children are buried in the crypt below the chapel.

The chapel is intended to house the future sepulchral monument for the present royal couple, Queen Margrethe 2 and the Prince Consort. A model of the **glass sarcophagus** which the artist Bjørn Nørgaard is working on is on show in the chapel.

The chapel is richly decorated with frescoes painted in the beginning of the 1500's. Photo below: Model of the glass sarcophagus. Kapellet er rigt udsmykket med kalkmalerier, udført i begyndelsen af 1500-tallet. Foto nederst: Model af glassarkofag.

DET GLÜCKSBORGSKE KAPEL (15)

CHRISTIAN 9.s KAPEL

Kong Christian 9. og dronning Louises dobbeltsarkofag.
King Christian 9 and Queen Louise's double sarcophagus.

Den første konge af den glückborgske slægt var Christian 9., som efter 43 års regeringstid døde i 1906. Han og hans dronning Louise (død 1898) blev gravsat i Frederik 5.s kapel i ens egetræskister tegnet af Vilhelm Dahlerup. Nogle år efter blev der udskrevet en konkurrence om en dobbeltsarkofag til parret, men da ingen forslag faldt i smag, blev det arkitekt Hack Kampmann og billedhugger Edvard Eriksen, der fik opgaven. Sarkofagen skulle egentlig have stået i Frederik 5.s kapel, men den nye sarkofag ville ødelægge balancen i rummet. Kong Christian 10. ønskede derfor opført et nyt kongeligt gravkapel til den glückborgske kongeslægt, og beslutningen herom blev truffet i forbindelse med vedtagelsen af Grundloven 1915. Det nye gravkapel blev opført i 1924, og den romansk og byzantisk inspirerede bygning, tegnet af Domkirkens mangeårige arkitekt Andreas Clemmensen, rummer nu de tre første kongepar af det glückborgske hus:

Christian 9. (død 1906) og Louise (død 1898). **Dobbeltsarkofag** tegnet af Hack Kampmann. De 3 kvindefigurer på sarkofagens sokkel (erindringen, kærligheden og sorgen) er udført af billedhuggeren Edvard Eriksen, der er mest kendt for statuen af den lille havfrue.

Frederik 8. (død 1912) og Louise (død 1926). Dobbeltsarkofagen i blåsort marmor er udført af billedhugger Einar Utzon-Frank. Den har to parallelle låg og udsmykninger af hvid marmor. En bred mæanderbort deler sarkofagen, og nedenunder findes 2 skriftplader og 4 relieffer med billeder af menneskelivets aldre.

Christian 10. (død 1947) og Alexandrine (død 1952). De 2 ens **stenkister** er tegnet af arkitekt Kaare Klint og blev opstillet i 1956. De er helt enkle og kun udsmykket med to fint udhuggede dannebrogsflag, som dækker kisterne.

Kapellets krypt indeholder begravelser fra bl.a. Rosenborgslægten.

THE GLÜCKSBURGER CHAPEL ⑮
CHRISTIAN 9's CHAPEL

The first king of the Glücksburger dynasty was Christian 9, who died in 1906 after reigning for 43 years. He and his queen Louise (died 1898) were initially buried in Frederik 5's chapel in identical oaken coffins designed by Vilhelm Dahlerup. Several years later a competition was held for a double sarcophagus for the royal couple but as none of the entries were deemed suitable, the task was given to the architect Hack Kampmann and the sculptor Edvard Eriksen. The sarcophagus should originally have been placed in Frederik 5's chapel but it was felt the new sarcophagus would ruin the balance in the room. King Christian 10 wanted a new royal sepulchre to be built for the Glücksburger dynasty and this received approval in connection with the adoption of the Constitution in 1915. The new sepulchral chapel was built in 1924 and the Romanesque and Byzantine inspired building, designed by the cathedral's long-standing architect Andreas Clemmensen, now contains the three first royal couples of the Glücksburger house:

Christian 9 (died 1906) and Louise (died 1898). **Double sarcophagus** designed by Hack Kampmann. The three female figures on the plinth (Remembrance, Love and Grief) are by the sculptor Edvard Eriksen, known chiefly for his statue of the Little Mermaid.

Frederik 8 (died 1912) and Louise (died 1926). Double sarcophagus in blue-black marble was done by the sculptor Einar Utzon-Frank. It has two parallel lids and decorations in white marble. A broad meander pattern divides the sarcophagus and below are two tablets and four reliefs depicting the various stages of human life.

Christian 10 (died 1947) and Alexandrine (died 1952). The two identical **stone coffins** were designed by Kaare Klint and installed in 1956. They are very simple and decorated only with two finely carved Dannebrog flags that cover the coffins. The chapel crypt contains tombs of the Rosenborg family and others.

King Christian 10 and Queen Alexandrine´s stone coffins.
Kong Christian 10. og dronning Alexandrines stenkister.

TROLLES KAPEL ⑯

I nordre tårn stiftede Margrete I.s kansler, biskop Peder Jensen Lodehat, i 1405 et kapel, som blev viet til Sankt Sigfrid, skytshelgen for domkirken i Wäxjö i Småland, hvor Lodehat tidligere havde været biskop. Lodehat blev begravet i kapellet. Der blev holdt gudstjenester og sjælemesser for den afdøde biskop og hans familie, men kapellet blev også brugt til andet.

Af Domkirkens gavebog fremgår det, at kapellet rummede et bibliotek, indrettet af Laurids Jensen, der var dekan, altså domkapitlets leder. Christian I. holdt retterting – rigets højeste domstol – i kapellet i 1468 og 1473.

Først i 1600-tallet overtog den kongelige lensmand Niels Trolle kapellet, og det blev indrettet til gravkapel for familien – deraf troldemotivet på det **østre gitter**.

Sarkofager med Frederik 4.s anden dronning Anne Sophie Reventlow (død 1743) og tre af kongeparrets børn er placeret i kapellet. I kapellets krypt findes Trolleslægtens begravelser fra 1600-tallet.

KRAGS KAPEL ⑰

I 1411 stiftede Margrete I Bethlehems kapel i søndre tårnrum. Kapellet blev indviet til Jomfru Maria og efter dronningens bestemmelse indrettet med to hvælvinger og med gode, nye glasvinduer. Det er en af de allerførste gange i danmarkshistorien, at **vinduesglas** omtales. Margrete I. indfriede med dette kapel et løfte, hun havde givet ridder Abraham Brodersen, der havde lånt dronningen en stor sum penge.

Fra 1600-tallet er kapellet anvendt til begravelser for familien Krag.

Gravkapel for familien Trolle – deraf troldemotivet på det østre gitter.
Burial vault for the Trolle family hence the troll motif in the wrought iron grating.

TROLLE's CHAPEL 16

In the northern tower Margrete I's chancellor, bishop Peder Jensen Lodehat, founded in 1405 a chapel dedicated to Saint Sigfried, patron saint of the Wäxjö Cathedral in Småland, where Lodehat had previously been bishop. Lodehat was buried in the chapel; services and requiems were held there for the deceased bishop and his family but the chapel was also used for other purposes.

The cathedral's book of donations shows that the chapel housed a library, set up by Laurids Jensen, the dean and head of the Cathedral Chapter. Christian I held a court of justice in the chapel in 1468 and again in 1473.

In the 1600s the chapel was taken over by the royal vassal Niels Trolle and adapted for use as a burial vault for the family, hence the troll motif in the **wrought iron grating**.

Sarcophagi with Frederik 4's second queen Sophie Reventlow (died 1743) and three of the royal couple's children are placed in the chapel. The crypt below has held the Trolle family tombs since the 1600s.

KRAG's CHAPEL 17

In 1411 Margrete I founded Bethlehem's Chapel in the southern tower. The chapel was dedicated to the Virgin Mary and, at the wish of the Queen, was constructed with two vaults and with good, new **glass windows.** This is one of the first times that window glass is mentioned in Denmark. With this chapel, Margrete I fulfilled a promise she had given to the knight Abraham Brodersen, who had lent her a large sum of money.

From the 1600s this chapel has been used for funerals of the Krag family.

Grating made by Caspar Lubbeke.
Gitter udført af Caspar Lubbeke.

FREDERIK 9.s BEGRAVELSESPLADS (18)

Ved Frederik 9.s død i 1972, blev hans kiste placeret i Christian 9.s kapel. Kongehuset ønskede dog ikke en begravelse inde i kirken, og i 1985 blev den ottekantede, udækkede bygning, der er tegnet af Inger og Johannes Exner i samarbejde med Wilhelm Wohlert opført, og kongens kiste blev overført hertil. Dronning Ingrids kiste blev ved hendes død i 2000 nedsat samme sted, og graven blev herefter tilkastet som en almindelig kistebegravelse.

Den ene af oktogonens sider udgøres af en bronzeport udført af Sven Havsteen-Mikkelsen. Materialerne har i øvrigt symbolsk karakter. **Muren** er opført af mursten ganske som Domkirken, belægningen er piksten fra Færøerne, og **gravstenen** er af grønlandsk granit. Den er udført af Erik Heide og har et anker som hovedmotiv. De små bede er tilplantet med karakteristiske planter fra den nordatlantiske del af kongeriget.

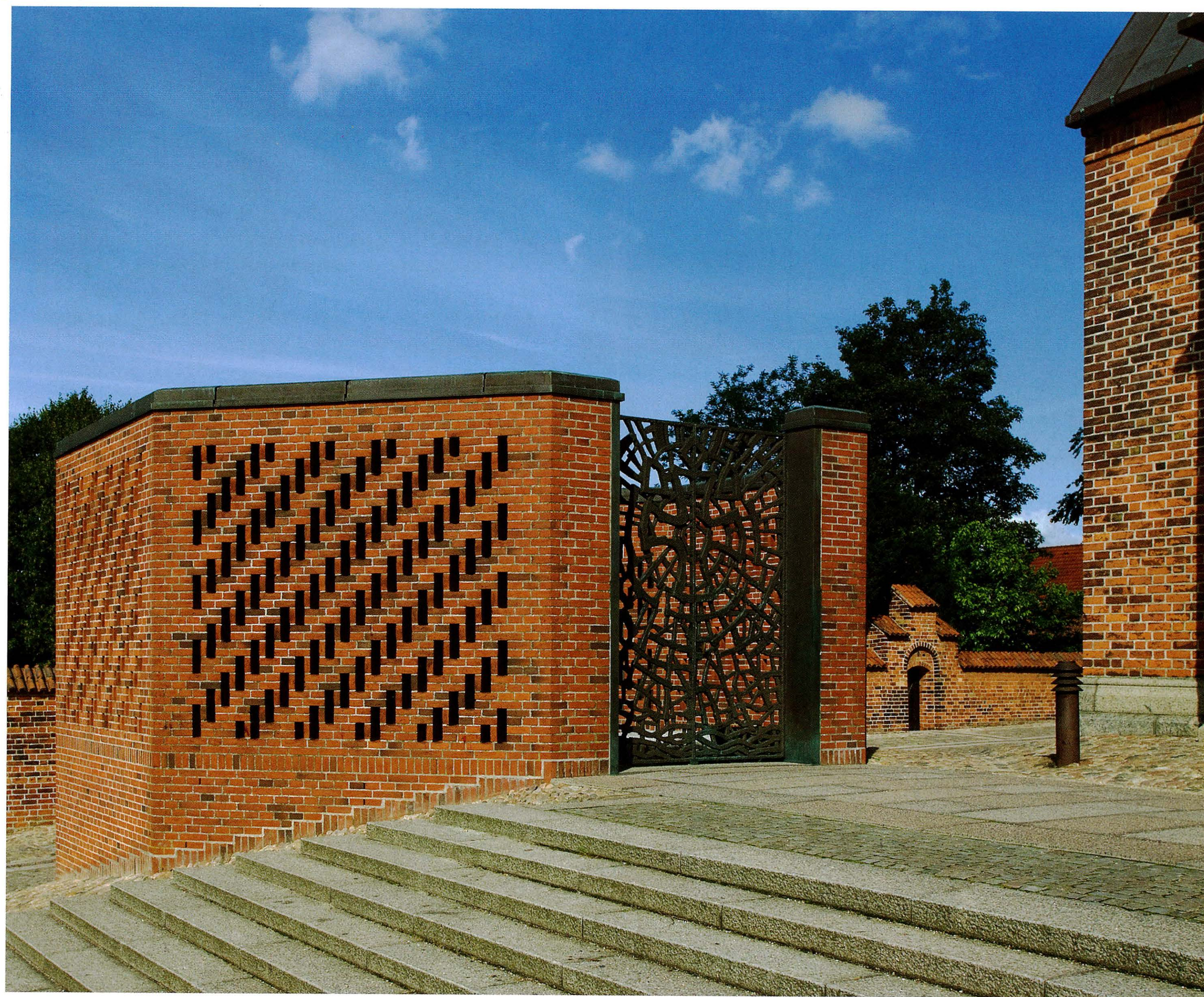
Kong Frederik d. 9. og dronnig Ingrids gravsted.
King Frederik 9 and Queen Ingrid's burial place.

FREDERIK 9's BURIAL PLACE (18)

On Frederik 9's death in 1972 his coffin was placed in Christian 9's chapel. The royal family requested a tomb outside the cathedral and in 1985 the octagonal, open building, designed by Inger and Johannes Exner in collaboration with Wilhelm Wohlert, was built and the king's coffin transferred here. Queen Ingrid's coffin was also placed here on her death in 2000 and the grave was then filled in as an ordinary coffin burial.

One of the sides of the octagon is a bronze gate by Sven Havsteen-Mikkelsen. The materials used in constructing the enclosure have a symbolic nature. **The wall** is of brick just as the cathedral, the paving is made up of cobblestones from the Faroe Islands and the tombstone is of Greenland granite. **The tombstone** is by Erik Heide and has an anchor as its principal motif. The small beds are grown with plants characteristic of the North Atlantic part of the kingdom.

The wall is built of brick just as the Cathedral.
Muren er opført af mursten ganske som Domkirken.

KONGEPORTEN

Kongeporten er indsat i kirkens vestgavl. I dag benyttes den kun til udgang efter vielser, bisættelser og konfirmationer. Porten anvendes kun som indgang ved kongelige besøg.

Den nuværende Kongeport er udført af Peter Brandes og opsat i 2010. Den afløste en dobbeltport i egetræ med flotte billedskærerarbejder fra 1872.

Egetræsporten, der erstattede Christian 4.s sandstens- og granitportal, blev udvalgt som vinder af en konkurrence om udformning af vestgavlen og Kongeporten. Forslagene hænger på Domkirkemuseet, hvor de kan ses. Den gamle egetræsport er deponeret hos Roskilde Museum.

I kirken er portens indvendige side nu et gyldent blikfang. For at opnå at samspil med den gyldne altertavle, som man lægger bag sig i sin færden mod Kongeporten, er det tilstræbt, at den indvendige port ser forgyldt ud. Dette er opnået ved at bronzen er poleret og siden patineret.

De mange kornaks i baggrunden af motivet henviser til brødet som Jesus brød. Disciplenes bøjede hoveder udtrykker den ærbødighed, som troens nådegave har givet dem under måltidet.
"Deres øjne åbnedes og de genkendte ham; men i samme øjeblik blev han usynlig for dem" (Lukas kapitel 24, vers 31).

Grundet arkitekturen er den indvendige side af Kongeporten 1,5 meter højere end den ydre og har derfor en tympanon (trekantet felt) over sig.

Kunstneren Peter Brandes har udført Kongeporten i bronze.

THE KING'S DOOR

The King's Door is located in the west front of the cathedral. The door is used only for leaving the cathedral after weddings, funeral and confirmations. It is used as an entrance only for royal visits.

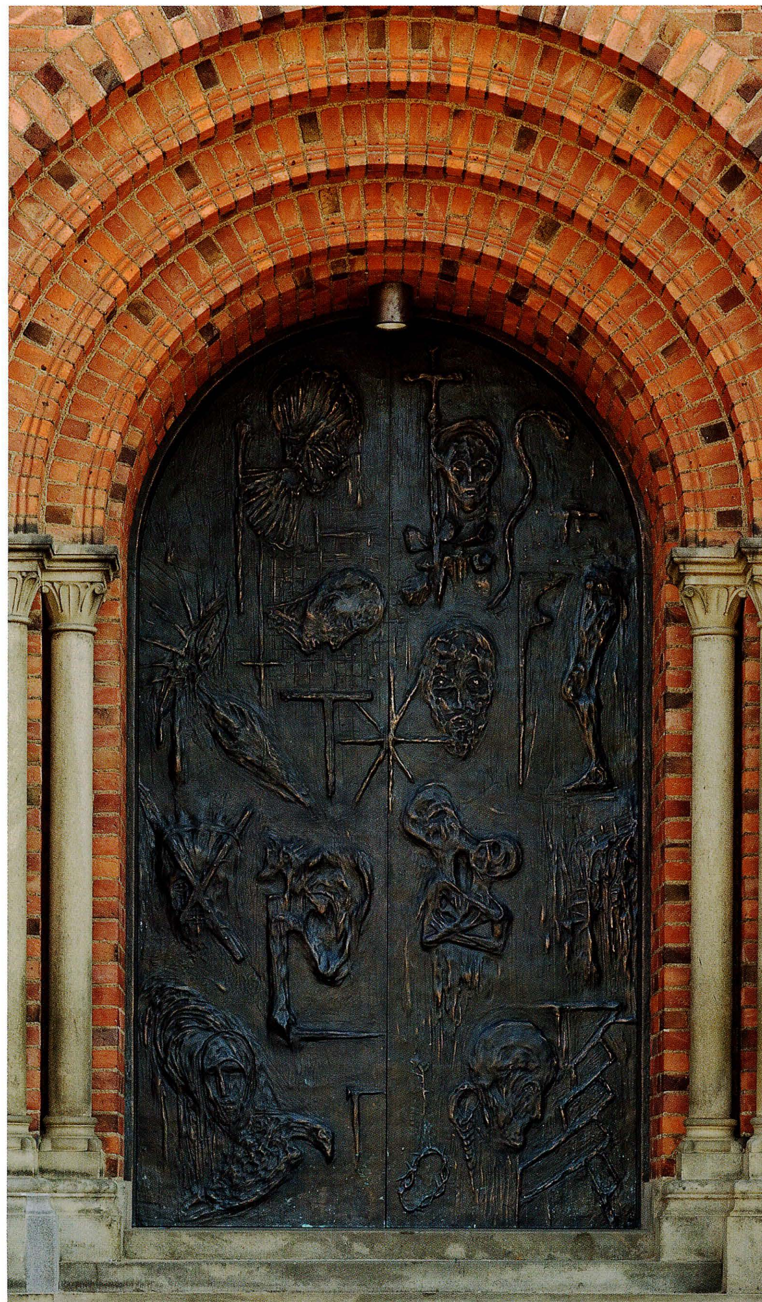
The present King's Door was executed by Peter Brandes and installed in 2010. It replaced an oaken double door with carvings from 1872.

The oak doors that replaced King Christian 4's sandstone and granite entrance had been selected as the winning entry in a competition for a new design for the west front and the King's Door. The competition entries for this door are on display in the Cathedral Museum. The old oak doors are now deposited at Roskilde Museum.

From inside the cathedral the eye catches the golden reflection of the door. This reflection interacts with the golden altarpiece which one leaves behind when moving down the nave towards the King's Door. The golden appearance of the door has been achieved by using bronze that has been polished and patinated.

The many ears of wheat in the background of the motif refer to the bread broken by Jesus. The bowed heads of the disciples express the reverence which the gift of God's grace has given them during the meal. "And their eyes were opened, and they knew him, and he vanished from their sight" (Luke 24:31)

Because of the architectural structure of the doorway, the inside of the door is 1.5 metres higher than the outside and a tympanum (triangular section) has therefore been inserted above the door. The decoration on the tympanum represents a wheat field.

The artist Peter Brandes has executed The King's Door in bronze.

DOMKIRKEMUSEET ⑦

I 1995 – samme år som Domkirken blev optaget på Unesco's liste over verdens umistelige kulturarv – åbnede Domkirkemuseet en permanent udstilling i Riddersalen over Christian I.s kapel.

Museet er ikke, som det ofte opleves ved domkirker i udlandet, en samling af rige skatte. Kirkens kostbarheder blev efter reformationen inddraget af kongen, og i 1806 ønskede kirken at rydde op og afholdt derefter en auktion, hvor såvel ligegyldigheder som uvurderlige genstande blev solgt. Papirerne fra auktionen er bevaret, og det fremgår af dem, hvad der er solgt.

Museets genstande er meget forskellige og med få velbevarede enkeltgenstande, men dækker bredt kronologisk Domkirkens historie gennem 1000 år.

Udstillingen er opdelt i 2 afdelinger, tiden før og tiden efter reformationen, ligesom kirkens udvikling fra den første trækirke og op til i dag er vist ved genstande, modeller og billedmateriale.

En særlig model af Domkirken fra omkring 1730 er værd at fremhæve. Den er en nøjagtig gengivelse af kirken med inventar, kongegrave og klokker i tårnet. Museet rummer også den første trykte udgave af Saxo Grammaticus' Danmarkshistorie, kopier af Svend Estridsens og dronning Estrid/Margretes kranier fra højkorets pillegrave og en rekonstruktion af dronning Margrete I.s smukke gyldne kjole (fremstillet i 1994 i Sverige, hvor originalen findes).

Kopi af dronning Margrete I.s kjole.
Copy of Queen Margrete I's dress.

THE CATHEDRAL MUSEUM ⑦

In 1995, when the cathedral was admitted to UNESCO's World Heritage list of properties having outstanding universal value, the Cathedral Museum opened a permanent exhibition in the Great Hall above Christ I's chapel.

Unlike cathedrals in many other countries, the Museum is not a collection of rich treasures. The church valuables were confiscated by the king after the Reformation. In addition the church itself, prompted by a desire to clear out, held an auction in 1806 where both trivialities and priceless objects were sold. The auction inventories have been preserved, and these give detailed information of the sales.

The museum's exhibits are very different and comprise a few well-preserved items chronologically covering the history of the cathedral through 1000 years.

The exhibition is divided into the time before and the time after the Reformation. The development from the first wooden church to the cathedral of today is shown with artefacts, models and illustrations.

The model of the cathedral from around 1730 is worth emphasising. It is an exact reproduction of the church as it was then, with furniture, royal graves and bells in the towers. The museum also contains the first printed edition of the History of Denmark by Saxo Grammaticus, copies of the skulls of Sweyn Estridsen and Queen Estrid/Margrete from the pillar tombs in the chancel and a reconstruction of Queen Margrete I's beautiful golden gown (made in 1994 in Sweden where the original gown is kept).

Chasuble from 1726. / Messehagel fra 1726.

MAPPA DELLA CATTEDRALE

7
4
6
5
3
2
8
11
1
9
10
Ingresso
12
E
Nord
S
O

1. Cappella dei Tre Re
2. Cappella di Federico V
3. Altare
4. Coro superiore
5. Aroldo I Dente Azzurro / Sarcofago della Regina Margherita
6. Scala verso la galleria e Museo della Cattedrale
7. Corridoio del coro con i ritratti dei vescovi
8. Cappella di Cristiano IV
9. Cappella di Santa Brigitta
10. Cappella di Cristiano IX
11. Organo di Raphaëlis
12. Orologio

UN GIRO NELLA CATTEDRALE

Cattedrale di Roskilde

Intorno all'anno 985, in questo luogo fu costruita una chiesa in legno. I lavori per l'attuale cattedrale in pietra sono invece iniziati intorno al 1172. Ispirata ai modelli francesi, la Cattedrale è uno dei primi edifici gotici nel nord Europa. Nella chiesa sono sepolti circa 40 tra re e regine. La cattedrale di Roskilde è stata dichiarata patrimonio mondiale dell'umanità UNESCO.

(1) Colonna dei Re nella cappella dei Tre Re

Molti dei regnanti danesi e stranieri hanno fatto scrivere la propria altezza sulla Colonna dei Re. L'iscrizione più antica e la statura più elevata appartengono a Cristiano I, con 219,5 cm. È stata apposta dopo la sua morte. La sua altezza in realtà era solo di 185 cm.

Tombe

Qui non sono sepolti solamente esponenti della famiglia reale. Nelle cripte e nel pavimento sono sepolti vescovi, ricchi borghesi e nobili che hanno pagato ingenti somme per essere sepolti qui.

(2) Cappella di Federico V

La cappella si ispira al neoclassicismo francese e italiano. La sua costruzione è iniziata nel 1769, ma a causa della mancanza di fondi dovuta alle guerre e alla bancarotta del paese, è stata terminata solo nel 1825.

(5) Sarcofago della Regina Margherita

La prima regnante donna della Danimarca è morta nel 1412 e l'anno successivo è stata sepolta nella cattedrale. L'immagine sul sarcofago ritrae la regina trentenne, anche se quando è morta aveva 59 anni.

(5) Aroldo I Dente Azzurro

Il re vichingo Aroldo I Dente Azzurro ha fondato la prima chiesa di Roskilde. È stato battezzato e ha costruito la chiesa come luogo di sepoltura per sé stesso. È morto nel 985 e si narra che sia sepolto in una colonna nel coro superiore.

(7) Dipinti dei vescovi nel corridoio del coro

I dipinti ritraggono gli ex vescovi della Diocesi di Roskilde a partire dall'anno 1000. La tradizione è iniziata nel 1700. I dipinti vengono esposti non appena il vescovo va in pensione.

(8) Cappella di Cristiano IV

La cappella di Cristiano IV è stata edificata nel 1620. È rimasta spoglia per alcune centinai d'anni perché non vi erano abbastanza soldi per decorarla. Solo nel XIX secolo si è riusciti a dipingere il cielo stellato e le scene della vita del re.

(9) Cappella di Santa Brigitta

La cappella medievale è il futuro luogo di sepoltura della regina Margherita e del principe consorte.
È possibile vedere il modello in scala del sarcofago. I numerosi affreschi sono certamente degni di nota.

(11) Organo di Raphaëlis

L'organo prende il nome dal costruttore di organi olandese Herman Raphaëlis. I pezzi più antichi risalgono agli anni '50 del XV secolo. Tuttavia, la parte principale è realizzata in un pomposo stile barocco risalente al 1654.

(12) Orologio

L'orologio suona allo scoccare di ogni ora. L'orologio meccanico è nella galleria. San Giorgio attacca il drago mentre Kirsten Kimer e Per Døver suonano le campane.

ПЛАН СОБОРА

1. Капелла Трёх Святых Королей
2. Капелла Фредерика Пятого
3. Алтарь
4. Хоры
5. Харальд Синезубый / Саркофаг королевы Маргрете
6. Лестница в галерею и музей Кафедрального собора
7. Коридор вокруг хоров с портретами епископов
8. Капелла Кристиана Четвёртого
9. Капелла Св. Биргитты
10. Капелла Кристиана Девятого
11. Орган Рафаэлиса
12. Часы

ЭКСКУРСИЯ ПО КАФЕДРАЛЬНОМУ СОБОРУ

Кафедральный собор в Роскилле

В 985 на месте нынешнего собора была возведена деревянная церковь. Около 1172 года были начаты работы по возведению кирпичного собора, каким мы его видим сегодня. Созданная под влиянием церковной архитектуры Франции того времени, собор является одним из первых готических церквей в Скандинавии. В соборе похоронено почти 40 представителей датской королевской фамилии, включая королей и королев. Кафедральный собор в Роскилле входит в список всемирного наследия ЮНЕСКО.

(1) Королевская колонна в капелле Трёх Святых Королей

На Королевской колонне имеются отметки высоты роста нескольких августейших персон. Самая старая отметка принадлежит Кристиану Первому на высоте 219,5 см. Её установили после его смерти. Его рост был всего 185 см.

Захоронения

Здесь захоронены не только члены королевской семьи. Вокруг в склепах и под напольными плитами захоронены епископы, богатые горожане и представители знати, заплатившие большие деньги церкви за право быть похороненными здесь.

(2) Капелла Фредерика Пятого

Архитектура Капеллы несёт на себе печать французского и итальянского неоклассицизма. Строительство было начато в 1769 году. Из-за недостатка средств, нескольких войн и банкротства государства, собор был завершён полностью лишь в 1825 году

(5) Саркофаг королевы Маргрете

Первая в истории Дании королева умерла в 1412 году. Через год она была погребена в соборе. Фигура на саркофаге изображает королеву в 30-летнем возрасте, когда она умерла, ей было 59 лет.

(5) Харальд Синезубый

Король Дании эпохи викингов был похоронен в первой церкви, построенной в Роскилле. Он был крещён и велел построить церковь чтобы быть похороненным в ней. Он умер в 985 году и, по преданию, его тело замуровано в одной из колонн хоров.

(7) Изображения епископов

На стенах собора имеются изображения епископов прихода Роскилле, начиная с 11-го века. Традиция возникла в 18 веке. После выхода епископа на пенсию его портрет вывешивается в соборе.

(8) Капелла Кристиана Четвёртого

Капелла Кристиана Четвёртого была построена в 1620 году. Она стояла без внутреннего убранства в течение нескольких веков. На украшения не было денег. Лишь в 19-м веке была сделана роспись потолка и написаны сцены из жизни короля.

(9) Капелла Св. Биргитты

Эта средневековая капелла предназначена для ныне здравствующих правящей королевы Маргрете и её супруга. Саркофаг представлен в модельном размере. Обратите внимание на множество изящных росписей.

(11) Орган Рафаэлиса

Орган назван в честь голландского мастера, построившего этот орган - Хермана Рафаэлиса. Самые старые его части датируются 50-ми годами 15-го века. Основная часть органа исполнена в стиле пышного барокко и датируется 1654 годом.

(12) Часы

Часы бьют через каждый час. В галерее стоят механические часы. Святой Йорген убивает дракона, меж тем, как Кирстен Кимер и Пер Дёвер звонят в колокола.

KONGER OG DRONNINGER BEGRAVET I ROSKILDE DOMKIRKE

Harald Blåtand	o.940 – 986
Svend Tveskæg	986 – 1014
Svend Estridsøn	1047 – 1076
Margrete 1.	1375 – 1412
Christoffer af Bayern	1440 – 1448
Christian 1. *Gift med Dorothea*	1448 – 1481
Christian 3. *Gift med Dorothea*	1534 – 1559
Frederik 2. *Gift med Sophie*	1559 – 1588
Christian 4. *Gift med Anna Cathrine*	1588 – 1648
Frederik 3. *Gift med Sophie Amalie*	1648 – 1670
Christian 5. *Gift med Charlotte Amalie*	1670 – 1699
Frederik 4. *Gift med Louise og Anna Sophie*	1699 – 1730
Christian 6. *Gift med Sophie Magdalene*	1730 – 1746
Frederik 5. *Gift med Louise og Juliane Marie*	1746 – 1766
Christian 7.	1766 – 1808
Frederik 6. *Gift med Marie Sophie Frederikke*	1808 – 1839
Christian 8. *Gift med Caroline Amalie*	1839 – 1848
Frederik 7.	1848 – 1863
Christian 9. *Gift med Louise*	1863 – 1906
Frederik 8. *Gift med Louise*	1906 – 1912
Christian 10. *Gift med Alexandrine*	1912 – 1947
Frederik 9. *Gift med Ingrid*	1947 – 1972

KINGS AND QUEENS BURIED IN ROSKILDE CATHEDRAL

Harald Bluetooth	app.940 – 986
Sweyn Forkbeard	986 – 1014
Sweyn Estridsen	1047 – 1076
Margrete I	1375 – 1412
Christopher of Bavaria	1440 – 1448
Christian I *Married to Dorothea*	1448 – 1481
Christian 3 *Married to Dorothea*	1534 – 1559
Frederik 2 *Married to Sophie*	1559 – 1588
Christian 4 *Married to Anna Cathrine*	1588 – 1648
Frederik 3 *Married to Sophie Amalie*	1648 – 1670
Christian 5 *Married to Charlotte Amalie*	1670 – 1699
Frederik 4 *Married to Louise and Anna Sophie*	1699 – 1730
Christian 6 *Married to Sophie Magdalene*	1730 – 1746
Frederik 5 *Married to Louise and Juliane Marie*	1746 – 1766
Christian 7	1766 – 1808
Frederik 6 *Married to Marie Sophie Frederikke*	1808 – 1839
Christian 8 *Married to Caroline Amalie*	1839 – 1848
Frederik 7	1848 – 1863
Christian 9 *Married to Louise*	1863 – 1906
Frederik 8 *Married to Louise*	1906 – 1912
Christian 10 *Married to Alexandrine*	1912 – 1947
Frederik 9 *Married to Ingrid*	1947 – 1972

FLERE OPLEVELSER VENTER I ROSKILDE-LEJRE! / MORE ATTRACTIONS AWAIT IN ROSKILDE-LEJRE!

ROSKILDE MUSEUM
Besøg en af de rigeste lokalhistoriske samlinger i hele Skandinavien. Oplev de rige arkæologiske fund fra Lejre – det mytiske hjemsted for Beowulf kvadet.

ROSKILDE MUSEUM
Visit one of the richest collections of local history on display in Scandinavia. See the rich archaeological finds from Lejre, the mythical home of Beowulf.

Sankt Ols Gade 18, 4000 Roskilde
www.roskildemuseum.dk

SAGNLANDET LEJRE
Vi bringer 10.000 års Danmarkshistorie til live for hele familien i et naturskønt landskab.

SAGNLANDET LEJRE – Land of Legends to explore
We bring 10.000 years of Danish history to life right in the heart of the Vikings' old legendary kingdom.

Slangealleen 2, 4320 Lejre • www.sagnlandet.dk

VIKINGESKIBSMUSEET
Oplev fem originale vikingeskibe og historier om vikingetogter til fjerne lande, krig og handel for 1000 år siden.

THE VIKING SHIP MUSEUM
Discover five 1000 year old Viking ships and their unique stories of voyages, warfare and trade.

Vindeboder 12, 4000 Roskilde
www.vikingeskibsmuseet.dk

KYOTO PROTOCOL
CO2
No. 001
KLIMA-NEUTRAL
TRYKSAG

NORDISK MILJØMÆRKNING
541 016
Trykkeri

